

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannem i wieczornem. — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne. — W dni poświęczone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, Powszechnej Wystawy Krajowej dr. Stanisław Bernatt, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 452

Poznań, poniedziałek dnia 30 września 1929

Rok XXIV

W dzień zamknięcia Powszechnej Wystawy Krajowej

Dzień radości i — żalu Żalu, że Powszechna Wystawa Krajowa się kończy. — radości, że była, i że jej wrażenie i wpływ przetrwa jej istnienie.

Dzień żalu, że Wystawa się kończy. My, synowie tej ziemi, dzieci tego miasta, tak przez zgórą cztery miesiące z nią zrosiliśmy, tak byliśmy jej braćmi, a ona nam była siostrzycą, że trudno się pogodzić z myślą, iż jutro jej już nie będzie.

Dzień radości, że Powszechna Wystawa Krajowa była, i że choć ulegnie fizycznemu unicestwieniu. — moralnie, w duszy zbiorowej, w świadomości, w samopoczuciu społeczeństwa żyć i tawać i ważyć będzie długo. I nie tylko dla tego, lecz i z tej przyczyny, że przemówiła również do obcych, przyjaciół i wrogów, wtłaczając im w mózgi i zostawiając ślad w nich trwałe, czem Polska jest i do jakich idzie przeznaczeń.

Zwycięstwo Powszechnej Wystawy Krajowej jest całkowite, triumf — pełen. Myśl Wystawy, zrodzona z inicjatywy śmiałej, zuchwałej w dodatkiem znaczeniu tego słowa, musiała od samego zarania pokonywać trudności, zdawało się, nieprzezwyciężalne; niewiarę jednych w własne społeczeństwa siły, uprzedzenie, niechęć innych, nieraz możliwych czynników, do naszej dzielnicy, do naszego miasta. To było zwycięstwo może największe: przełamanie zasadniczych zapór psychicznych, zapowanie nad elementami, działającymi ujemnie, narzucenie wszystkim idei wspólnego, zgodnego wysiłku twórczego, wykrzesania z duszy całego narodu zapалу dla wielkiego, potężnego dzieła, przyciągnięcie całej Polski, jak długa i szeroka, do grodu naszego, na tereny Powszechnej Wystawy Krajowej, by zamifestowała tu swoim i obcym energię swej pracy, swej woli, swego rozmachu życia.

Obok tego wielkiego psychicznego, moralnego zwycięstwa należało pokonać setki dużych i tysiące mniejszych trudności natury technicznej i organizacyjnej, a także materialnej. Wszystko to, razem wzięwszy, utworowało dopiero Powszechną Wystawę Krajową drogę do triumfu, który święciła przez szereg miesięcy. Wszelchnością swą i bogactwem, solidnością urzędowania i sprawnością organizacji, żywością kształtów i barw oraz pięknem i pogodą parków i ogrodów Powszechna Wystawa Krajowa zdobyła sobie głośnie uznanie zagranicą, podbiła sobie umysły i serca wszystkich Polaków, jakiegokolwiek ich miano, pochodzenie, przekonanie.

Powszechna Wystawa Krajowa powstała z inicjatywy obywatelskiej, społecznej, do której przyłączyła się dopiero współpraca organów państwowych. Świadczy to o demokracji społeczeństwa ziem zachodnich. — demokracji w najlepszym tego słowa znaczeniu. — demokracji twórczej myśli, twardej pracy i rzetelnej zasługi. Świadczy to o demokracji, że fałszem jest to, co o narodzie polskim głoszą jego wrogowie a czasami niestety i własni jego „opiekunowie”, jakoby był on nieudol-

ny, czy zgola nieuczciwy. Świadczy to, przeciwnie, że naród ten posiada siły nie-spożyte, jeżeli mimo pęt. krępujących jego energię pracy, zdolen jest tak wielkie tworzyć rzeczy.

Powszechna Wystawa Krajowa oddała olbrzymią usługę narodowi i państwu. Z myślą o narodzie i państwie będziemy dziś brali udział w uroczystym akcie zamknięcia Wystawy. Ale zarazem myśl nasza serdeczną, głęboką wdzięcznością otoczy twórców i organizatorów Powszechnej Wystawy Krajowej, którym zawdzięczamy, że w dziesięć lat po wskrzeszeniu państwa polskiego możliwą stała się tak potężna manifestacja energii polskiej myśli i polskiego czynu. Poznań, społeczeństwo ziem zachodnich, cała Polska składa dziś hold wdzięczności niezmiernemu trudowi prezydenta Ratajskiego i prezesa dr. Wachowiaka i zapamięta sobie nazwiska ich dzielnych towarzyszy pracy, że wymienimy pp. Serweryna Samulskiego, Leona Plucińskiego,

go, Stanisława Robińskiego, Wiktora Szulczewskiego i Stanisława Waszkę, członków zarządu Pow. Wystawy Kraj., oraz kierowników głównych działów pracy pp. E. Piechockiego, T. Konopińskiego, L. Szczurkiewicza, L. Mikołajczaka, K. Belzę - Ostrowskiego, T. Pruszkowskiego, L. Kempistego, St. Kucika, A. Krzywego i in.

Uważamy sobie za obowiązek, spłacić twórcom i organizatorom Wystawy w ten sposób dług wdzięczności społeczeństwa. Nadmieniamy jeszcze, że wysiłkowi ich patronowała działalność rady głównej, złożonej z 41 obywateli państwa naszego, wszystkich jego dzielnic i różnych gałęzi pracy gospodarczej i kulturalnej.

Dzisiaj wieczorem zamkną się bramy Powszechnej Wystawy Krajowej, otworzy się zaś okres nowego wysiłku i nowego pędu, który — jesteśmy o tem przekonani — powiedzie naród i państwo do nowego zwycięstwa i triumfu pracy.

Powszechna Wystawa Krajowa zdobyła uznanie całej Polski.

Jest to dla twórców jej najwyższe zadowolenie.

Cyryl Ratajski.

Dzięki Powszechnej Wystawie Krajowej zdobyła sobie Polska jednogodny podziw świata politycznego, naukowego i ekonomicznego, zarówno w kraju jak zagranicą.

Dzięki Wystawie nastąpiła w kraju „Treuga Dei”, podniosła zjednoczenie wszystkich warstw społecznych. Po tem wielkiem święcie nadejdą jednak szare dni pracy.

Wierzę, że rezultaty wielkiego wysiłku narodowego, jakim jest Powszechna Wystawa Krajowa, staną się jednym z dalszych kamieni postępu i rozwoju.

Wierzę, że Powszechna Wystawa Krajowa będzie gwiazdą wielkich celów dla tej przyszłej długiej i mozolnej pracy całego narodu.

Poznań, 28. 9. 1929.

Dr. Stanisław Wachowiak.

P. W. K. a życie gospodarcze

Dzień zamknięcia Powszechnej Wystawy Krajowej nakłada na nas obowiązek podania w skrócie syntetycznym oceny znaczenia i wpływu P. W. K. w dziedzinie życia gospodarczego.

Przedewszystkiem nasuwa się uwaga, że — jak już pisaliśmy w dzień otwarcia Wystawy — czynnik gospodarczy zajął na niej dominujące stanowisko, przyczem zaznaczyć należy, że mamy na myśli nie tylko sam pokaz, za-instalowany na Wystawie, ilość i rozmiary zajętych stoisk, pomysłowość w urzędowaniu pawilonów itd., ale i ten ruch, który wytworzył się w świecie gospodarczym dokoła Wystawy, co daje dopiero pełny obraz znaczenia udziału życia gospodarczego w Wystawie.

Każda wystawa ma znaczenie dydaktyczne, ma za zadanie odtworzyć rzeczywisty obraz dziedziny, której jest poświęcona, ma pouczyć o istniejących brakach i przyczynić się do ich usunięcia. Powszechna Wystawa Krajowa dała wprawdzie nie zupełnie kompletny obraz życia gospodarczego, była jednak nader wymowna nawet i tam, gdzie zawierała braki i luki.

Rozwinęła ona przed naszymi oczami widok Polski pracującej, dążącej poprzez wielkie wysiłki fizyczne, umysłowe i organizacyjne do uzyskania wyższego poziomu dobrobytu materialnego, do możliwie pełnego wykorzystania naszych bogactw naturalnych i rozwijania istniejących możliwości gospodarczych.

P. W. K. była rewelacją nie tylko dla

czudzoziemców, ale i dla Polaków. Wykazała ona ogromną różnorodność naszej produkcji, coraz lepiej z roku na rok spełniającej swe zadania pokrywania jaknajwiększej ilości potrzeb materialnych naszego społeczeństwa. Zmierzamy — jak dowiodła Wystawa — ku samowystarczalności w najważniejszych, podstawowych dziedzinach życia gospodarczego.

Powstał w pierwszym dziesięcioleciu naszej odnowionej państwowości cały szereg gałęzi przemysłowych, które przed odzyskaniem niepodległości albo wcale nie istniały, albo przedstawiały zaledwie zawiązek obecnego, często bujnego stanu. Ten niewątpliwie rozrost życia gospodarczego, odbywający się przecież w warunkach bardzo trudnych, nie sprzyjających rozwojowi inicjatywy gospodarczej wobec wielkiego zubożenia kraju i błędnej polityki ekonomicznej państwa, świadczy jednak, że własna państwowość, nawet popełniająca błędy, ale niezależna od obcej racji stanu, stanowi nieocenioną podporę dla życia gospodarczego, a dalej, że nasze koła gospodarcze wykazały istotnie podziwu godną sprawność, zapobiegliwość i zdolność pokonywania trudności. Wykazałyśmy ponad wszelką wątpliwość, że w dziedzinie ekonomicznej potrafimy gospodarować nie gorzej od innych, a nawet lepiej, jeśli się uwzględni warunki, w jakich praca nasza się dokonywała.

P. W. K. pouczyła swoich i obcych, że Polska dogania w wielkich skokach inne wysoko rozwinięte gospodarstwa

narodowe. Jeśli weźmie się pod uwagę, że potęgę polityczną danego państwa zwykło się dzisiaj na szerokim świecie oceniać według jego sił gospodarczych, to ujawniony na Wystawie niesłychany postęp w tej dziedzinie ma dla naszego prestiżu państwowego nieocenione znaczenie.

Wspominaliśmy, że Wystawa nie dała kompletnego obrazu naszego życia gospodarczego. Brak na niej było prawie zupełnie handlu, bardzo słabo również reprezentowane były drobne gospodarstwa rolne. Fakt ten dowodzi, że obydwie dziedziny pracy gospodarczej są słabo rozwinięte (nie ilościowo, lecz jakościowo, organizacyjnie), że powinny być otoczone szczególną opieką w najbliższym czasie. Handel i mniejsza własność rolna są u nas zbyt rozdrobnione, by mogły odegrać poważniejszą rolę w naszym życiu gospodarczym. Tymczasem polityka państwowa w obydwu tych dziedzinach popierała niestety usilnie proces rozbijania tych warsztatów pracy, udaremniała koncentrację, kierując się mylnymi hasłami swoistej sprawiedliwości społecznej. Nie jest tu miejsce na rozwijanie tych spostrzeżeń, zasługują one jednak na uwagę i winny spowodować rewizję dotychczasowych poglądów i poczynań.

Usunięcie kordonów, przedzielających żywy organizm narodu na trzy części, doprowadziło do stopniowej unifikacji naszego gospodarstwa społecznego. Jak daleko proces ten postąpił, wykazała Wystawa, która go ze swej strony posunęła bodaj więcej, niż to stać się mogło przez różne akty i posunięcia na przestrzeni paru lat.

To zbliżenie gospodarze trzech b. dzielnic uprawiają również dwie nasze instytucje targowe we Lwowie i Poznaniu, jednak akcja ta nie da się nawet w przybliżeniu porównać do skutków działania Wystawy w tym kierunku. Należy pamiętać, że przeszło 4 miliony osób z całej Polski zwiedziło Wystawę i zapoznało się z wytworami naszego rolnictwa, przemysłu i rzemiosła wszystkich dzielnic. Wystawa zbliżyła nie tylko pośredników, kupców (jak targi), ale przedewszystkiem szerokie rzesze spóżywców, do wystawiających producentów. Ma to ogromne znaczenie zarówno dla pogłębienia rynków krajowych na rzecz naszej produkcji, jak i dla przyspieszenia unifikacji w dziedzinie obrotów towarowych.

Powszechna Wystawa Krajowa dała pozbawionym impuls do ożywienia ruchu umysłowego i organizacyjnego w świecie gospodarczym. Cały szereg zjazdów i kongresów regionalnych, ogólnopolskich i międzynarodowych skupił pracowników naukowych (Zjazd Ekonomistów) i praktyki gospodarczej — przemysłowców, techników, kupców, rzemieślników itd. — z okazji P. W. K. w Poznaniu, pobudził ich do pracy nad dalszą rozbudową ich organizacji, wytknął nowe linie postępowania, nawiązał niemi współpracę międzynarodowej, wywołał nowe myśli i projekty na przyszłość.

Osobny rozdział stanowią rozważania nad wpływem i znaczeniem Wystawy dla miasta Poznania. Nie spełniły się przesadne nadzieje na kolosalne korzyści, jakie miasto i jego mieszkańcy mieli odnieść z okazji napływu gości wystawowych, powtóre należy uwzględnić ciężary, jakie miasto wzięło na siebie w związku z urządzeniem Wystawy, jednak w sumie skutki finansowe tej olbrzymiej imprezy były raczej dodatnie, o ile to można dzisiaj ocenić.

O samym ruchu wycieczkowym i jego znaczeniu w stosunkach krajowych

Lista odznaczeń P. W. K.
strona 3-cia

i zagranicznych pisze na innym miejscu doc. dr. Konopiński, co zwalnia nas od oświadczenia tej sprawy tutaj.

Wystawa może dumą napawać

P. W. K. a kultura i sztuka

Mówiąc o dziełach tak potężnych i tak udanych jak nasza Wystawa, najlepiej rozpocząć od usterek i szybko się ich pozbyć. Kto miał sposobność rzucić okiem za kulisy Wystawy wówczas, gdy jeszcze nie ustawiano dekoracji, a ledwie szkieletowano plan sceny, ten wie, że kultura i sztuka były zamierzone na znacznie większą skalę pokazu aniżeli ta, w jakiej się objawiły. W znacznej części jest winien tej zmianie ktoś inny, jak Budżet, ten chudy i żółciowy jegomość z olbrzymim węzłem w kieszeni, który jak popsuty gramofon powtarza ciągle swoje sakramentalne: „Wedle stanu grobla, moi państwo!” Tak przynajmniej się słyszało. Skoro tak, to trudno: osoba jest dość nieprzyjemna, ale rozumna, i ostatecznie słuchać jej trzeba. Zresztą nie zbrakło i innych przyczyn, organicznych i prawie nieuleczalnych, dla których nasza kultura intelektualna i nasza twórczość artystyczna musiały wyjść w pewnym skrócie, nieproporcjonalnym nawet do tych obszarów „metrażu”, jakie zajęły na Wystawie.

Oto, przede wszystkim, nie dało się kultury skomasować. Poszczególne jej gałęzie rozbiegły się po różnych pawilonach a nawet po różnych literach terenu, ale czy mogło być inaczej? Szkolnictwo np. jest organizowane przez rząd, samorządy i inicjatywę prywatną, organizacja wiedzy także na różne warsztaty się rozpada, niejedna inna komórka kultury wogóle żadnej zbiorowej reprezentacji nie posiada i niewiadomo jak ją organizacyjnie i „stoiskowo” uchwycić. To nie przemysł, który tak pięknie się rozszczepia na działy i poddziały, ani nie kolej, rolnictwo, czy nafta. Pewnie, że dałoby się przy wielkim wysiłku stworzyć Pałac Literatury, drugi Muzyki, trzeci Teatru, ale co za wydatek energii no i pieniędzy — wydatek nie stosunkowy do rezultatu. Nawet w tych niby usterekach była nasza Wystawa niczym innym, jak wiernym odbiciem życia. Nasza kultura intelektualna osiągnęła niemały pęd ku górze dzięki zdobyciu własnego państwa, lecz niemiernie jest faktem, że to państwo musiało organizować się w pierwszym dziesięcioleciu najmocniej na wycinku gospodarczym i tam też najwięcej dokazało, a to z natury rzeczy i poprostu z musu.

Wciąż przebolejmy to, że literaturę reprezentowały stoiska paru księgarni wydawniczych, teatr — rozrzucone po pawilonach miast makiet inscenizacyjne a muzykę instrumenty i kalafonia — przebolejmy tem łatwiej, że nasza cywilizacja materialna oczekuje i może oczekiwać po Wystawie innych wyników praktycznych, niż nasza kultura. Będą one doraźne i uchwytne. Zupełnie można sobie wyobrazić wzrost pewnych gałęzi wytwórczości, ożywienie pewnych działów handlu, nawet pewne zmiany w polityce gospodarczej, spowodowane rozejrzaniem się w naszym ekonomicznym

wszystkie sfery gospodarcze, które chlubnie zdaly swój egzamin pracy obywatelskiej i organizacyjnej.

bilansie dziesięciolecia — natomiast spiritus flat ubi vult i będzie sobie taksamo latał po Wystawie, jak przed nią. Jest możliwe do pomyslenia, że zaczniemy wyrabiać więcej garnków albo więcej i innych sukien, ale nikt z powodu Wystawy nie napisze innej książki naukowej ani innej opery niż ta, którą miał napisać. Nic tu po popycie i po podaży.

Więc pretensje można ograniczyć właściwie do tego, że kultura trochę się po całej Wystawie rozbiegła. Ale kto interesował się nią z głębi swych upodobań, ten wyszukał sobie wszystko po różnych działach i pawilonach, a plastykę miał nawet na jednym miejscu i to skomasowaną w sposób wielce pouczający. W Pałacu Sztuki odbyła się istotnie rewja naszej twórczości, liczebnie olbrzymia, przejrzyście uformowana i cokolwiek by można powiedzieć o szczegółach mniej lub więcej szczęśliwych, faktem pozostanie, iż kto przebił się przez Pałac Sztuki, a szedł z rozumnym planem, ten jest dokładnie poinformowany jak się rozwijało nasze malarstwo i rzeźba, jak się od lat stu przekształcało i gdzie się obecnie znajduje. Pierwsza wielka wystawa odbyła się w Krakowie w latach osmdziesiątych ubiegłego wieku, druga we Lwowie w latach dziewięćdziesiątych, ale żadna z nich nie była ani w części tak wyczerpująca. Oczywiście nie były one tak szeroko zakrojone, ale i nasza plastyka od tego czasu wyżyłobiła sobie zupełnie inne łożysko.

Jasno zarysował się również ten dział plastyki, do którego należy najbliższa przyszłość: nasze zdobnictwo. To co nam pokazał „Ład” w Pałacu Sztuki, jest co prawda tylko drobnym ułamkiem całości, która postawiła nas na paryskiej Wystawie Sztuk Dekoracyjnych w pierwszym rzędzie narodów cywilizowanych — ale pokazał tyle, że wszyscy mogli się zorientować, jakie horyzonty przed sobą mamy. I tutaj szkoda, że nie udało się na jednym miejscu skupić wszystkich usiłowań, stowarzyszeń, szkół zdobniczych, warsztatów. Zestawiając je z „Ładem” miałyby się skalę porównać i pouczający przegląd. Przeszkody były jednak bardzo duże i trudno o to kogoś winić, zwłaszcza, że to ostatecznie również szczegół i kto zwiadał Wystawę porządnie, mógł sobie w myśli wszystko zestawiać.

Zbierając ogólną sumę, można i trzeba z radością stwierdzić, że i nasza twórczość duchowa doszła na Wystawie również do głosu i mogła się w ramach możliwości technicznych wypowiedzieć pokaźnie. Ci, którzy o jej rozmiarach nie mieli ogółem wielkiego wyobrażenia, wyszli olśnieni, i uświadomieni, czem jest w życiu narodu kultura duchowa. O nich zaś szło w pierwszym rzędzie, bo „ku pokrzepieniu serc” to wielkie dzieło stworzone. Zostanie po niem pamięć trwała i płodna.

Witold Noskowski.

Co dała P. W. K.

Zasadniczym celem PWK była konsolidacja wewnętrzna, oraz podniesienie naszego prestiżu mocarstwowego. Były też i inne cele — gospodarcze, lecz pierwsze dwa były zasadniczym trzonem ideologicznym, do którego potem przyłączono szereg innych nadbudówek. Pisało się o tem bardzo wiele, a teraz, gdy nastąpił moment zamknięcia PWK, należałoby sprawdzić, czy i w jakim stopniu, stało się zadość zasadniczemu założeniu.

Zdaniem mojem popartem przez opinię setek osób bardzo poważnych, których nie mogłem posadzać jedynie o gest kurtuazyjny, wrażenie z PWK wypadło niezwykle dodatnio. Osobiście zwiadałem 14 wystaw zakrojonych na europejską skalę, i to było najlepszym sprawdzianem opinii, które miałem nieklamną przyjemność wysłuchać. Rozmawiałem o PWK z przedstawicielami najróżnorodniejszych dziedzin życia gospodarczego oraz intelektualnego, i chciałbym się podzielić moimi wrażeniami, rozpatrując je oddzielnie dla zagranicy, oddzielnie dla naszych wewnętrznych stosunków.

Zagraniczne wycieczki

Przyznam się, że z niepokojem oczekiwałem ukazania się na terenie

działu rolniczego PWK pierwszego cudzoziemca! Z mych długich włóczęg zagranicą wyniosłem gorzkie doświadczenie, że o Polsce zagranicą albo wogóle nic nie wiedzą, albo wiedzą najgorsze. Powyższe tyczyło się nietylko naszych wrogów, lecz nawet... sojuszników! W pamięci wszystkich tkwi jeszcze żywo paszkwil Francuza p. Eschegoyena pt. „Pologne, Pologne”, wiemy dobrze, jak odnosił się do Polski ekonomista angielski p. Keynes, nie zapomnieliśmy i nie zapomniemy nigdy tragifarsy na temat „Silesia-Cilicie”, a określenie „Polnische Wirtschaft” było umiejętnie szmuglowane nawet do prasy neutralnej.

W świetle powyższego nie mogłem się dziwić samemu sobie, gdy odczułem na widok pierwszego cudzoziemca, którym był Amerykanin p. Harrcourt Parrisch, coś na kształt obawy. Rozumiałem dobrze, że przeciwstawienie wieloletniej, tendencyjnie w stosunku do nas nastawionej propagandy, która docierała, powtarzam, absolutnie wszędzie, Powszechnej Wystawie Kraj. może wypaść z mniejszym efektem, niż nato by wystawa zasługiwała. Wrażenia z tej pierwszej wizyty nie zapomnę — mój Amerykanin zmienił się w przeciągu godziny, a następny cudzoziemiec Anglik p.

PIĘKNE z POZYTECZNEM

ŁĄCZA W SOBIE

Pw 5717-P. 658

Hopkins rozkrochmalil się w sposób zgoła nie anglosaski.

Po tych pierwszych cudzoziemcach napiwać zaczęły fale wycieczek. Niewątpliwie charakter ich był z punktu widzenia materialnych interesów P. W. K. niezbyt lukratywny; nie byli to przeciętni turyści, zwiedzający z pełnym portfelem dla własnej przyjemności i rozrywki, lecz ludzie nieocenieni z punktu widzenia interesów ogólnopaństwowych. Były to wycieczki finansistów, polityków i publicystów. Poznań zobaczył i gościł w swych murach przedstawicieli narodów nietylko europejskich, lecz nawet całkiem egzotycznych: widzieliśmy Japończyków, Chińczyków, Indusów, a nawet przed westybulum Polonji zawisła sztandar państwa „Białego Słonia”.

Mnie, jako rolnika, najwięcej interesowały wycieczki z Niemiec, Czechosłowacji, Rumunii, państw bałtyckich, państw skandynawskich, Anglii i Holandji.

Opinie wszystkich bez wyjątku zwiedzających PWK etranżerów zapisać muszę na dobro naszego, po raz pierwszy może solidnie prowadzonego rachunku propagandowego.

W świetle powyższego śmiem twierdzić, że PWK spełniła w zupełności rolę, jaką w swem ideologicznym założeniu, wobec polskiej myśli państwowej sobie wyznaczyła.

Wycieczki krajowe

Pomimo dziesięciu lat naszej wskrzeszonej egzystencji państwowej, pomimo usilnej pracy gospodarczej i kulturalnej, którą już mamy poza sobą, trudno jeszcze mówić o całkowitem zespoleńiu i konsolidacji wewnętrznej w ramach państwowości polskiej.

W niejednym zakątku kresowym, bądź to na wschodzie, bądź też na północnym wschodzie, pokutuje jeszcze myśl o tem, że co kiedyś było, to jeszcze wróci; w niejednej wiosce przechowują skrzętnie carskie ruble, w niejednym miasteczku z pietyzmem

posypują naftaliną stary mundur urzędniczy C. K. lub tęsknie wspominają „jak to było we Widniu”. W imię prawdy przypominamy, że i u nas, w zachodniej Polsce nie wszystko jest jeszcze tak, jak byśmy tego pragnęli. I u nas pokutuje, czasem podświadomie może, szacunek lub obawa przed naszymi dawnymi panami. Powiedzenie „za nimca było lepiej” słyzy się jeszcze czasami.

W świetle powyższego, tem plastyczniej występuje wewnętrzno-propagandowe znaczenie PWK, a jeżeli weźmiemy pod uwagę nieurozłowione jeszcze dotychczas życie polityczne, sarmacką skłonność do zacietrzewienia się pod wpływem tych czy innych poglądów, to tem cenniejszym i podziwu godnym jest fakt sprężenia wszystkich, często obcych sobie i wrogich żywiołów do jednego rydwanu, któremu miano „ad majorem Poloniae gloriam”.

Ja, jako rolnik, cieszyć się mogę, że znaczenie PWK zostało zrozumiane przez całe rolnictwo wielkopolskie, jako gospodarza. Wielkopolska, poza swym bezpośrednim udziałem w PWK, doceniła ważność wycieczek rolniczych, a przede wszystkim kresowych. Nie spotkałem się ani razu z odmową przyjęcia tej czy innej wycieczki, nie proszono mnie nigdy o to, aby wycieczki kierowane do danego ośrodka, składały się z ludzi przedstawiających wartość reklamową. Rozumiano ogólnie, że każda wycieczka, bez różnicy, ma olbrzymie znaczenie bądź ogólne bądź lokalne, i że wrażenia z PWK, połączone z wrażeniami z kulturalnej wsi będą cementem, wzmacniającym naszą wewnętrzną strukturę.

Rekapitulując powyższe, twierdzić mogę, że PWK spełniła w stu procentach swe zadanie propagandowe, że wszystko, co w tym kierunku zakreślił w ramach naszych możliwości, zostało wykorzystane do końca.

Doc. Dr. Tadeusz Konopiński,
dyrektor działu rolniczego P. W. K.

Teatr świetlny „Słońce”

Od poniedziałku, dnia 30 września r. b. codziennie
Wielkie arcydzieło filmowe

ŁÓDŹ PODWODNA S. 44.

(Submarine)

W rolach głównych: **DOROTA REVIER,**
Jack Holt, Ralph Graves.

Pw 5721-40.1

Początek seansów 5, 7, 9.

Miejsca numerowane.

Przedprzedaż biletów od 12—2 w poł.

Informacji o przystankach i odjeździe autobusów udziela sekretariat Związku Przedsiębiorstw Autobusowych przy ulicy Kantaka nr. 1 w godzinach od 9 do 1 i od 15 do 18 (Telefon 33-39).

Czy zapisałeś się na członka wspierającego Komitetu Floty Narodowej. Wkładka 1 zł rocznie Conto P. K. O. 30. Zapisz się.

a spełnisz swój obywatelski obowiązek

Medal Powszechnej Wystawy Krajowej
(naturalna wielkość)

Lista odznaczeń Powszechnej Wystawy Krajowej

Medal Powszechnej Wystawy Krajowej
(strona odwrotna)

Dzisiaj przed południem o godz. 10-tej w odświętynie przybranym westybulu reprezentacyjnym przy ul. Bukowskiej odbyło się wobec przedstawicieli Rady Głównej, Zarządu Głównego i Dyrekcji P. W. K. oraz Min. Przemysłu i Handlu odczytanie firm i osób, nagrodzonych na Powszechnej Wystawie Krajowej. Odczytanie listy odznaczeń poprzedziło przemówienie prezesa Rady Głównej, p. Cyryla Ratajskiego, który oświadczył, że sąd wystawowy przy udzielaniu odznaczeń kierował się wzorem wystaw zagranicznych opiniami komisji, niezależnych od władz wystawy, zaś stosunkowo wielka liczba odznaczeń tłumaczy się wysokim poziomem eksponatów. Poniżej podajemy listę odznaczeń P. W. K. (odznaczeń 1914, w tem medali złotych 322, srebrnych 487, brązowych 225, listów pochwalnych 181, dyplomów zasługi 394 i dyplomów uznania 305), którą odczytał p. inż. Jerzy Müller.

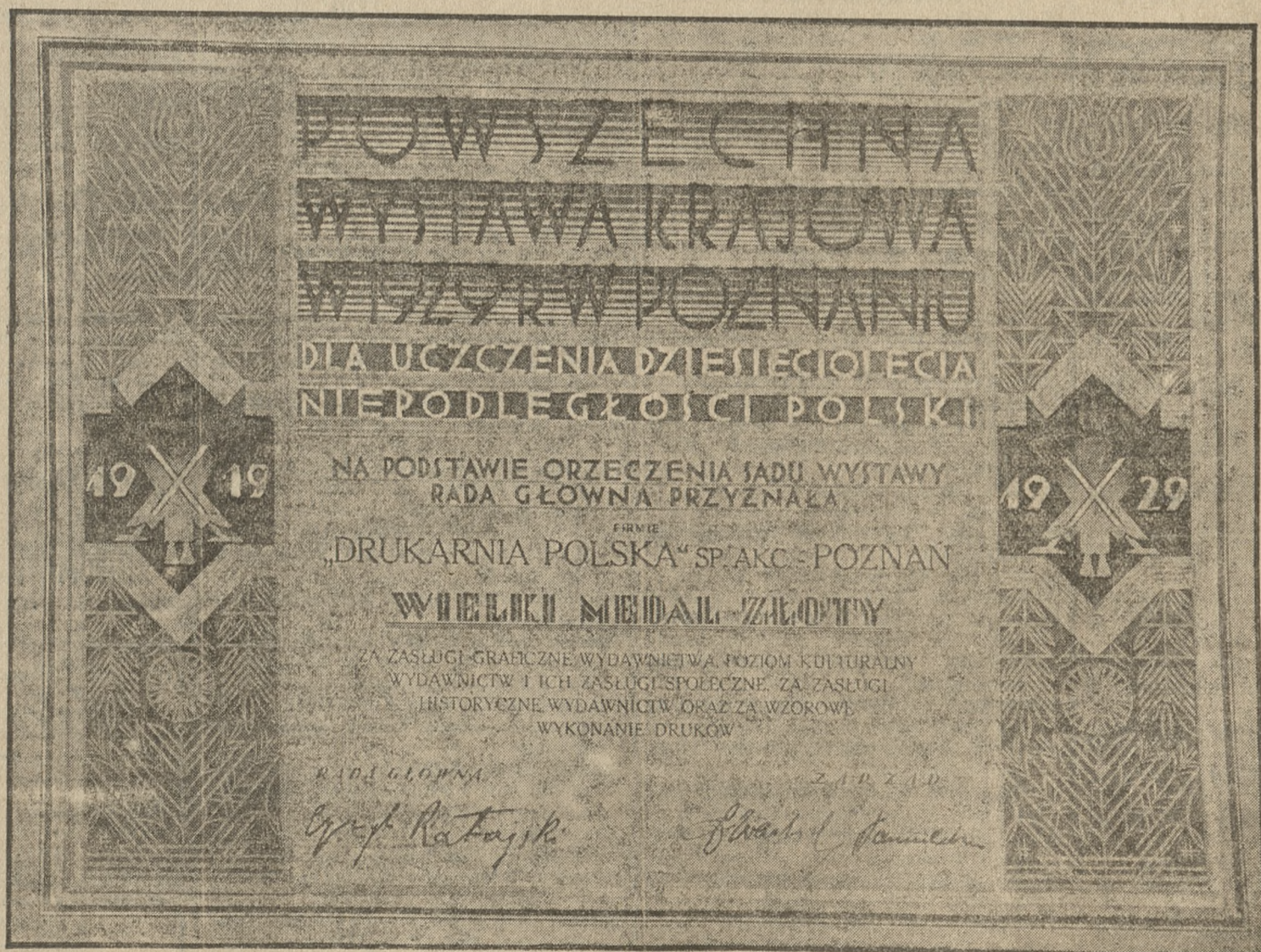
Wielki medal złoty otrzymali:

Feliks Fryze, „Kurjer Poranny”, Warszawa.
Kurjer Warszawski, Sp. udz., Warszawa.
Gebethner i Wolff, Warszawa.
Drukarnia Polska, Sp. Akc., Poznań („Kurjer Poznański, O-rzędownik Wielkopolski, Gazeta Bydgoska, Kresy Zachodnie, Wielkopolska Ilustracja, Samochód”).
Towarzystwo Wydawnicze, J. Mortkowicz, Sp. Akc., Warszawa.
Giesche, Sp. Akc. Katowice.
Śląskie Kopalnie i Cynkownie, Sp. Akc., Katowice.
Zakłady Hohenlohego, Sp. Akc., Welnowiec.
Towarzystwo Sosnowieckich Fabryk Rur i Żelaza, Sp. Akc., Warszawa.
Towarzystwo Zakładów Metalowych B. Handtke, Sp. Akc., Warszawa.
Modrzejewskie Zakłady Górniczo-Hutnicze, Sp. Akc., Warszawa.
Spółka Akcyjna Wielkich Pieców Ostrowieckich, Warszawa.
Towarzystwo Akcyjne Zakładów Hutniczych — Huta Bankowa, Dąbrowa-Górnicza.
Towarzystwo Starachowieckich Zakładów Górniczych, Sp. Akc., Warszawa.
Górnośląskie Zjednoczone Huty Kró-

lewska i Laura, Sp. Akc. Górniczo-Hutnicza, Katowice.
„Friedenshütte” (Huta Pokoju), Sp. Akc., Katowice.
Huta Bismarcka (Bismarckhütte), Wielkie Hajduki.
Huta „Silesia”, Sp. Akc., Paruszewice-Rybnik.
Katowicka Spółka Akcyjna dla Górnictwa i Hutnictwa, Katowice.
Spółka Akcyjna „Ferum”, Katowice.
Towarzystwo Akcyjne Zakładów Przemysłowo-Handlowych Fr. Martens i Daab, Warszawa.
Zakład Witrażów S. G. Żeleński, Kraków.
Fabryka Wyrobów Ceramicznych, Krotoszyn i Przysieka, S. A., Poznań.
Spółka „Centrocement”, Warszawa.
Towarzystwo Akc. Fabryki Szkła, dawniej Reich, Zawiercie.
Huta Szkła „Hortensja”, Piotrków Tryb.
Belgijska Sp. Akcyjna, Towarzystwo Południowo-Rosyjskich Hut Lu-strzanych, Radom-Ząbkowice.
Herzfeld i Victorius, S. A., Grudziądz.
Konrad Jarnuszkiewicz i Ska, Warszawa.
Bracia Łopieńscy — Fabryka Wyrobów z Bronzu, Warszawa.

Spółka Akcyjna Fabryk Metalowych p. i. „Norblin” Bracia Buch i T. Werner, Warszawa.
H. Cegielski, S. A., Poznań.
Towarzystwo Akcyjne Budowy Maszyn i Urządzeń Sanit., Drzewiecki i Jeziorański, Warszawa.
Bracia Jenike inż. — Fabryka Dźwignów i Maszyn, S. A., Warszawa.
Stocznia Gdańska, Międzynar. Towarzystwo Budowy Okrętów i Maszyn, S. A., Gdańsk.
Technika Gorzelnicza, S. A., Warszawa.
Towarzystwo Przemysłu Metalowego, K. Rudzki i Ska, Warszawa.
L. Zieleniewski i Fitzner - Camper, Kraków.
Towarzystwo Akcyjne Mijaczowskich Odlewni Stali i Zakładów Mechanicznych, Bracia Baueretz, T. A., Mijaczów p. Myszków.
Józefs Erben, Bielsko.
Polskie Zakłady Skody, S. A., Warszawa.
Stowarzyszenie Mechaników Polskich w Ameryce, S. A., Warszawa.
Fabryka Traków i Maszyn do Obróbki Drzewa, dawn. C. Blumwe i Syn, Bydgoszcz.
Towarzystwo Akcyjne Budowy Transmisji i Odlewni Żelaza, J. John, Łódź.
H. Cegielski, T. A., Poznań.
„Unia”, dawn. A. Ventzki i R. Peters, Grudziądz.

G Gerlach, właśc. Bracia Vollnagel i Diering, Fabryka Instrum. Geodezyjnych, Warszawa.
Kolberg i Ska, Warszawa.
Bracia Felczyńscy, Kalusz.
Stocznia Gdańska, Gdańsk.
Warszawska Spółka Akcyjna Budowy Parowozów, Warszawa.
H. Cegielski, S. A., Poznań.
Towarzystwo Przemysłowych Zakładów Mechanicznych, Lilpop, Rau i Löwenstein, S. A., Warszawa.
Spółka Akcyjna Wielkich Pieców i Zakładów Ostrowieckich, Ostrowiec-Kielecki.
Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce, S. A., Warszawa-Chrzanów.
Zakłady Mechaniczne „Ursus”, S. A., Warszawa.
Brown Boveri, S. A., Warszawa.
Polskie Towarzystwo Elektryczne, S. A., Warszawa.
Kabel Polski”, Bydgoszcz.
Emil Wedel i Syn, Warszawa.
Cukrownia Grabski, Jeschek i Ska, Gniezno.
Cukrownia i Rafinerja „Dobrzelin”, Dobrzelin.
„Lubań” — Fabryka Przetworów Ziemiaczanych, T. A., Luboń.
„Pudliszki”, Pudliszki, woj. Poznańskie.
Browary Huggera, S. A., Poznań.
Haberbusch i Schiele, Zjednoczone Browary Warszawskie, S. A., Warszawa.

Dyplom, który przyznaje „Drukarni Polskiej S. A.” w Poznaniu wielki złoty medal P. W. K.

Bracia Dawidowscy, Fabryka Wyróbów Mięsnych i Konserw, Poznań.
Spółka Akcyjna „Lignoza”, Katowice.
Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu, Warszawa.
„Boruta”, S. A., Zgierz.
Związek Koksowni, Sp. z o. o., Katowice.
Spółka Akcyjna „Strom”, Warszawa.
Państwowa Fabryka Związków Azotowych w Chorzowie, Chorzów.
Zakłady „Solvay” w Polsce, Warszawa.
Monopole Państwowe, Warszawa.
G. Weigle, Synowie, Warszawa.
Wielkopolska Garbarnia, Gniezno.
Bracia Pfeiffer, Warszawa.
Ordynacja Zamojska, Warszawa.
„Ojkos”, Lwów.
Towarzystwo Braci Lourié, Pińsk.
Bracia Konopaccy, Warszawa.
J. Kowalski, Charbin (Chiny).
Sroczyński, Fabr. Mebli Art., Poznań.
R. Biedermann, Łódź.
Bracia Czczowiczka, Andrychów.
Ludwik Geyer, S. A., Łódź.
Krusche i Ender, T. A., Łódź.
Towarzystwo Schlösserowskiej Przędzalni Bawełny i Tkalni, S. A., Łódź.
Widzewska Manufaktura, S. A., Łódź.
K. Scheibler i L. Grohmann, S. A., Łódź.
S. Barciński i Ska S. A., Łódź.
Karol Eisert, S. A., Łódź.
Leonhardt, Woelker i Girbardt, T. A., Łódź.
Klinge i Schulz, Łódź.
„Dywan”, S. A., Warszawa.
Szlenkier, Wydźga i Weyer, Warszawa.
J. K. Poznański, S. A., Łódź.
Drukarnia W. L. Anczyca i Ska, Kraków.
Zakłady Graficzne Straszewiczów, Warszawa.
Drukarnia Narodowa N. Tetz, Krajów.
„Pe-Pe-Ge” — Polski Przemysł Gumowy, Grudziądz.
Karol Goepfert, Łódź.
„Opus”, S. A., Warszawa.

Łódzka Fabryka Kapeluszy, Łódź.
Jan Matuszewski, Warszawa.
Tadeusz Krafft i Ska, S. A., Warszawa.
„Słoń”, S. A., Warszawa.
Bogusław Herse, S. A., Warszawa.
Steinhagen, Wehr i Ska, Myszków.
Pabjanicka Fabryka Papieru, Warszawa.
Mirkowska Fabryka Papieru, Warszawa.
St. Majewski i Ska, T. A., Warszawa.
Nasz Sklep „Urania”, S. A., Warszawa.
J. Franaszek, T. A., Warszawa.
Edward Kręglewski, S. A., Poznań.
„Syrena Record”, Warszawa.
J. Kerntopf i Syn, Warszawa.
Bracia D. i W. Biernaczy, Włocławek.
Arnold Fibiger, Kalisz.
Franciszek Borowiecki, Lublin.
Antoni Drygas, Poznań.
A. Szrajter, Kalisz.
Herodek Michał, Warszawa.
Niewczyk Franciszek, Lwów.
Wrembel Ignacy, Poznań.
W. Szulc, właśc. Stanisław Szulc, Poznań.
Wyczółkowski Leon, Kraków.
Mehoffer Józef, Kraków.
Pankiewicz Józef, Kraków.
Sichulski Kazimierz.
Pruchnowski Tadeusz.
Falał Julian, Bystra (Śl. Ciesz.).
Malczewski Jacek.
Axentowicz Teodor, Kraków.
Boznańska Olga, Paryż.
Weiss Wojciech.
Pautsch Fryderyk.
Jarocki Władysław, Kraków.
Kędziński Apoloniusz, Warszawa.
Dunikowski Ksawery.
Wittig Edward.
Laszcza Konstanty, Kraków.
Weloński Pius.
Szczepkowski Jan.
Skoczył Władysław.
Spółdzielnia „Ład”, Warszawa.
Stryjeńska Zofja.
Przybyłski Czesław.
Marjan Dąbrowski, Kraków

Wydawnictwo Polskie R. Wegner, Poznań.
Polskie Zakłady Philips, Warszawa.
Fr. Fuchs i Synowie, Warszawa.
„Goplana”, Poznań.
Wielkopolskie Zakłady Przetworów Kartoflanych, Wronki.
J. A. Baczewski, Lwów.
„Akawit”, Poznań.
Hartwig & Kantorowicz, Nast., Poznań.
Rektyfikacja Warszawska, Warszawa.
Georges Geiling i Ska, Poznań.
Domagalski i Ska, Poznań.
Browar Krotoszyński, Krotoszyn.
„Saturnia”, S. A., Warszawa.
„Amada”, Gdańsk.
Górnośląskie Zjednoczone Huty Zgody, Katowice.
Spółka Akcyjna „Azot”, Jaworzno.
Spółka Akcyjna Eksploatacji Soli Potasowych, Lwów.
Spółka Akcyjna „Radocha”, Warszawa.
Polskie Kopalnie Skarbowe, Królewska Huta.
W. Karpiński i W. Leppert, Warszawa.
Przemysł Superfosfatowy, Warszawa.
Spółka Akcyjna „Motor”, Warszawa.
„Blask”, S. A., Poznań.
„Schicht”, S. A., Warszawa.
Zakłady Chemiczne „Grodzisk”, S. A., Srodula.
Fryderyk Puls, Warszawa.
L. Schmidt, Żyrardów.
Temler i Szwe, Warszawa.
Litografia Artystyczna W. Głowczeskiej, Warszawa.
Zakłady Graficzne B. Wierzbickiej i Ska, Warszawa.
Drukarnia L. Bogusławskiego, Warszawa.
Zakłady Graficzne „Biblioteka Polska”, Warszawa.
J. Ph. Glesinger, Cieszyń.
Towarzystwo Przemysłowo-Leśne, S. A., Warszawa.
E. Hasbach, Bielsko.
„Pillak”, Sp. Akc., Lwów.
Piotr Smyczyński, Przemyśl.
A. Wardziński, Nakło.
„Zawiercie”, S. A., Zawiercie.
H. Landsberg, S. A., Tomaszów Mazow.
„Stradom”, S. A., Warszawa.
„Warta”, S. A., Warszawa.
Jakób Hirschberg i Wilczyński, S. A., Łódź.
Karol T. Buhle, S. A., Łódź.
Towarzystwo Akcyjne Łódzkiej Fabr. Nici, Łódź.
Józef Richter, S. A., Łódź.
J. G. Bathela Synowie, Bielsko.
Herman Faust i Ska, S. A., Łódź.
Karol Hessa Synowie, Biała.
Landau i Weile, Łódź.
Sternikel i Gülcher, Biała.
Zemsz i Synowie, Warszawa.
Bracia Deutsch, Bielsko.
Artur Hrabia Potocki, Buczac.

Moje Bizuterje.

Mam ślicznych pereł równy rząd

W usteczkach jak korale:

Używam ŻAKA „HEZADONT”

ELIKSIR, PASTĘ stale...

PW 5771-Z. 708

Aleksander Müller, S. A., Tomaszów Mazow.
Robert Finster, Łódź.
Towarzystwo Akcyjne Kaliskiej Manufaktury Pluszu i Aksamitu, Kalisz.
„Cerata”, S. A., Warszawa.
Sz. Łojek, Kraków.
Domański, Zabłocki, Warszawa.
Z. Szczerbiński, Warszawa.
Polscy Wytwórcy Włóczki i Wełny, Warszawa.
Warszawska Fabryka Guzików, S. A., Warszawa.
A. Piekarski i Ska, Sp. z o. o., Warszawa.
W. Weynerowski i Syn, Bydgoszcz.
W. Lewandowski i Ska, Poznań.
„Palas”, Sp. z o. o., Skoczów.
Kluczecka Fabryka Papieru, Klucza.
Żywiecka Fabryka Papieru, Żywiec.
„Natronag”, Kalety.
R. Hawelka i Syn, Warszawa.
M. Leszczyński i Ska, Sp. z o. o., Warszawa.
Iskra i Karmański, Kraków.
A. W. Glier, Warszawa.
Bracia K. i F. Fibiger, Kalisz.
Juljan Kielbich, Bydgoszcz.
St. Krukowski i Syn, Piotrków Tryb.
Fr. M. Pińczewscy, Opatówek.
Bracia Menzel, Warszawa.
Rybelski Jan, Poznań.
Semkowicz Aleksander, Lwów.
Jahoda Robert, Kraków.
Marek Jakób, Warszawa.
„Pomoc Szkolna”, Warszawa.
J. Kusiak, Kraków.
Plichta T., Warszawa.
Stefan Filipkiewicz, Warszawa.
Ignacy Pięnkowski.
Ludomir Ślodziński.
Wacław Borowski.
Stanisław Czajkowski, Warszawa.
Alfons Karpiński.
Władysław Hofman.
Władysław Marcinkowski.
Antoni Madejski.
Zofja Trzcńska-Kamińska, Warszawa.
Marcin Rożek.
Ludwik Tuget.
Edmund Bartłomiejczyk.
Tadeusz Gronowski.
Stefan Cybichowski.
Jan Stefanowicz.
„Prasa Polska”, S. A., Warszawa.

Mały medal złoty otrzymali:

„Błuszc” Towarzystwo Wydawnicze, Warszawa.
„Świat”, Warszawa.
Związek Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, Kraków.
Wilhelm Antoni Skrzyżczyński, Lwów.
„Czas” Spółka Wydawnicza, Kraków.
Krakowskie Koło Architektów, Kraków.
Drukarnia i Księgarnia św. Wojciecha, Poznań.
„Książnica Atlas”, S. A., Lwów.
Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Lwów.
M. Arct, Zakłady Wydawnicze, S. A., Warszawa.
Górnośląskie Zjednoczone Huty Królewska i Laura, S. A., Katowice.
Friedenshütte, S. A., Katowice.
Huta Bismarcka „Bismarckshütte”, Wielkie Hajduki.
Cezary Lubiński i J. Jaskólski, Sp. z o. o., Warszawa.
Bracia Rudolf, Fabryka Wyróbów Drzewnych, Warszawa.
„Chęciny” — Zakłady Przemysłowe, S. A., Chęciny.
Polska Fabryka Siarki Jednolitej, Hrabia St. Ledóchowski, S. A., Warszawa.
Towarzystwo Akcyjne Kawenczyńskich Zakładów Cegielni Kazimierza Granzowa, Warszawa.
Zakłady Ceramiczne „Pustelnik”, S. A., Warszawa.
Drygas i Wtorkowski, Cegielnia, Poznań-Budzyń.
„Marywil” — Fabryka Wyróbów Szamotowych i Kamionkowych, Radom.
Kamieniołomy Miast Małopolskich, Sp. z o. o., Kraków.
Fabryka Materiałów Izolacyjnych, Orłowski, Rogowicz i Ska, Sp. z o. o., Warszawa.
„Gudronit” Władysław Ciszewski, Fabryka Materiałów Izolacyjnych, Warszawa.
Fabryka Maszyn do Wytwarzania Wyróbów Betonowych, Rzewuski i Ska, S. A., Warszawa.
Fabryka Fajansu, Stanisław Mańczak, Chodzież.
„Zórawno” Księcia Czartoryskiego, Lwów.
Huta Szkła „Dąbrowa”, S. A., Warszawa.
Huta Szkła „Ożarów”, Warszawa.
Huta Szkła „Niemen”, Niemen, p. Łódzki.
W. Kemnitz — Warszawska Fabryka Wyróbów Ołowiowych i Cynowych, Warszawa-Praga.
Radłowski i Sztos, Warszawa.

„Józefów”, Sp. z o. o., Czeladź, k. Sosnowca.
Fabryka Lamp, Bronzów i Wyróbów Metalowych Jan Serkowski, S. A., Warszawa.
Towarzystwo Akcyjne Zakładów Mechanicznych Borman Szwede i Ska, Warszawa.
W. i St. Hedinger, właśc. Witold i Stanisław Hedinger, inż., Poznań.
„Este-Ra” — Stefan Radajewski, Poznań.
Breviller, spadkob. A. Urban, Synowie, Ustron.
Bernard Polski, dawn. Polski i Bielewski, Poznań.
„Fraget” Fabryka Wyróbów Srebrnych i Platerowanych, Warszawa.
B-cia Kobyłańscy, Spółka Akcyjna dla Przemysłu i Handlu Wyróbami Stalowymi, Warszawa.
Zakłady Amunicyjne „Pocisk”, S. A., Warszawa.
Wl. Ambrozewicz i Ska, Warszawa.
Brandt, Witoszyński i Ska, Warszawa.
K. Mieszczanski, Warszawa.
W. Paschalski, Warszawa.
„Perkun”, Warszawa.
S. Samólski i Ska, Pleszew.
„Węgierska Górka” Górnicza i Hutnicza Spółka Akcyjna, Węgierska Górka.
„Mlynotwórnia”, T. A., Rogoźno (Wlkp.).
M. Wolski i Ska, S. A., Lublin.
J. Sucheni, Gilde, woj. łódzkie.
Łęgiewski i Hartwig, Fabryka Maszyn i Kamieni Młyńskich, Warszawa-Praga.
W. Hess, S. A., Lublin.
A. Mann, Warszawa.
Państwowa Wytwórnia Uzbrojenia, Warszawa.
A. Bialkowski, Poznań.
K. Schwabe, Biała.
Fabryka Rowerów i Maszyn „Inventia”, S. A., Poznań.
Państwowe Zakłady Inżynieryjne, Warszawa.
Podlaska Wytwórnia Samolotów, S. A., Warszawa.
Państwowe Zakłady Lotnicze, Warszawa-Mokotów.
E. Plage i T. Laśkiewicz, Lublin.
„Samolot”, S. A., Poznań-Lawica.
Pomorska Elektrownia Krajowa „Gródek”, Toruń.
K. Szpotanski i Ska, Warszawa.
„Siła i Światło”, Warszawa.
C. Friebrandt i Ska, Bydgoszcz.
Łódzkie Towarzystwo Elektryczne, S. A., Łódź.
A. Marciniak i Ska, Warszawa.

Wielki medal srebrny otrzymali:

„Przegląd Techniczny”, Warszawa.
Mieczysław Niklewicz, Warszawa.
„Robotnik”, Warszawa.
Towarzystwo Wydawnicze Dziennikarskie, Sp. z o. o., Warszawa.
„Moment”, Warszawa.
„Polonia”, Katowice.
Towarzystwo Naukowe, Toruń.
Drukarnia Toruńska, S. A., Toruń.
Polska Agencja Reklamy „Par”, Poznań.
Nasza Księgarnia S. A. Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, Warszawa.
Gwarectwo „Hr. Renard”, Sosnowiec.
Towarzystwo Przemysłowo-Budowlane, Ludomir Z. Kobusz i Ska, Warszawa.
„Marmury Kieleckie”, S. A., Kielce.
Karol Schreiber, Sp. z o. o., Warszawa.
Fabryka Narzędzi Pożarniczych „Strażak”, J. Piętko, A. Płoski i G. Szolowski, Warszawa.
Cynkownia Warszawska, inż. T. Rapacki i Z. Święcicki, Sp. z o. o., Warszawa.
Inżynier Kłobukowski i Ska, Sp. z o. o., Warszawa.
Towarzystwo Budowlane K. Stronczyński, R. Czarnota-Bojarski i Ska, S. A., Warszawa.
Pomorskie Zakłady Ceramiczne, T. A., dawn. Maks Falk i Comp., Grudziądz.
„Skawina” — Fabryka Wyróbów Szamotowych i Fajansowych, Skawina p. Krakowem.
Ostrzeszów — Zakłady Ceramiczne, S. A., Budy p. Ostrzeszów.
Inżynier Władysław Klepacki, spadkob., Ostrowiec, woj. Kieleckie.
Michał Fajnstajn, Kamieniołomy Granitowe w Klesowie, Klesów-Kowel Kocent i Goździewicz, Poznań.
Fabryka Asfaltu i Tektury Smolowco-

wej, J. Siczko i L. Ballinger, Warszawa.
Inż. Woliński i Wiśniewski, Warszawa.
Fabryka „Eternit” Braci Ryłskich, S. A. w Lublinie, Warszawa.
Fabryka Maszyn i Odlewnia, inż. Thiel i Krotkiewski, Sp. z o. o., Pabjanice.
Towarzystwo Akcyjne Fabryki Maszyn, B-cia Gajzler, Okolski i Patschke, Warszawa.
Warszawskie Przedsiębiorstwo Asfaltu i Fabryka Tektur, Brzozowski Stefan, Warszawa.
Goleszowska Fabryka Portland Cementu S. A., Goleszów.
Fabryka Porcelany i Wyróbów Ceramicznych w Cmielowie, S. A., Warszawa.

Kino RENAISSANCE, Kantaka 8-9
Od 30. 9. do 6. 10. r. b. b/w 725

Primabalerina Mikołaja II.

Dramat historyczny z czasów carskiej Rosji.

Franboli

Nowo utworzony Warszawski Skład fabryczny przy ul. 27 Grudnia nr. 10 poeca luksusowe

CZEKOLADKI, MARCEPANY.

KARMEŁKI i t. d.

Ceny warszawskie nie podwyższone

n. 8940

Włocławskie Zakłady Przemysłowe, dawn. Teichfeld & Asterblum, Włocławek.
 Giesche — Fabryka Porcelany S. A., dawn. Czuday, Katowice-Bogucice.
 Polskie Huty Krosno, Kraków.
 Huta Szkła „Jablonna”, Warszawa.
 Huta Szkła „Ząbkowice”, Ząbkowice.
 Fabryka Łączników i Wyrobów Lanokutych „Ernest Erbe”, Zawiercie.
 „Kamienna” — Jan Wytwicki, Skarżysko.
 Wytwórnia Pędni i Maszyn i Odlewnia Zeliwa, Krawczyk i Ska, Zawiercie.
 „Moc” — Fabryka Maszyn, dawn. Bystrydziański i Sopoćko, S. A., Warszawa.
 „Perun” — Francuskie Towarzystwo Akcyjne, oddział w Polsce, Warszawa.
 Quissek i Geppert — Fabryka Wyrobów Miedzianych i Metalowych, Maszyn i Kół, Bielsko.
 Fabryka Maszyn S. Waberski i Ska, S. A., Warszawa-Praga.
 Fabryka Maszyn St. Weigt i Ska, Łódź.
 „Compensator” W. Maciejewski i Ska, Warszawa.
 Zakłady Przemysłu Stalowego, Meyerhold, S. A., Sosnowiec.
 Mieczysław Zbijewski — Fabryka Blachy Białej i Wyrobów Blaszanych „Blacha”, Warszawa.
 Belgijska Spółka Akcyjna Warszawskiej Fabryki Drutu, Szytów i Gwoździ, Warszawa.
 Bartelmus i Suchy — Fabryka Śrub i Wyrobów Kutych, Bielsko.
 Fabryka Lin i Drutu (dawn. A. Deichsel), Sosnowiec.
 Wacław Czajkowski i Ska, Fabryka Wyrobów Metalowych, Warszawa.
 Warszawska Fabryka Drutu i Gwoździ „Drut” J. B. Rosenfeld, Warszawa.
 „Fema” — Towarzystwo Akcyjne — Wielkopolska Fabryka Wyrobów Metalowych, Bydgoszcz.
 Fitznerowska Fabryka Śrub i Nitów, Sp. z o. o., Siemianowice.
 „Grakona” — Onufry Gärtner i Ska, Bydgoszcz.
 Spadkobiercy Juljusza Jarischa — Fabryka Śrub i Wyrobów Tłoczonych, Warszawa.
 Bracia Klein - Dąbrowski Przemysł Druciany, Dąbrowa-Górnica.
 Kubś i Gogołkiewicz — Fabryka Wyrobów z Miedzi i Mosiądzu, Poznań.
 A. Wardziński, Nakło n/Notecią.
 Pierwsza Polska Wytwórnia Łańcuchów Rolkowych, Stanisław Kubiak, Warszawa.
 Fabryka Okuć Budowlanych, Bracia Lubert w Warce, Warszawa.
 Bracia Menzel, Warszawa.
 „Matra” — B-cia Przydrydy, Fabryka Łóżek Metalowych, Materaców Sprężynowych i Mebli Ogrodowych, Poznań.
 Śląska Fabryka Wyrobów Metalowych „Mewa” Leopold Serog, Bielsko.
 Wincenty Płonka, Fabryka Towarów Metalow., Poznań.
 B-cia Plucińscy — Fabryka Stalowych Narzędzi, Poznań.
 „Sito” — Wytwórnia Blachy Dziurkowanej, Warszawa.
 Warszawska Spółka Myśliwska, Warszawa.
 J. Wolanowski, S. A., Warszawa.
 B-cia Jagielscy i M. Mossey, Warszawa.
 Benn — Fabryka Nowoczesnych Pędni, Bielsko.
 G. Gnerlich, Cieszyn.
 St. Kraupe, Sosnowiec.
 H. Löhnert, Bydgoszcz.
 „Pionier”, Warszawa.
 Rohn, Zieliński, S. A., Warszawa.
 „Sirius”, Warszawa.
 Wł. Stefański, Warszawa.
 Tschakert i Ska, Warszawa.
 Głogowski i Syn, właśc. Leon Czarliński, Tow. z o. o., L. Czarliński, T. A., Inowrocław — i Ostrów-Kempa.
 A. Kryzel i J. Wojakowski, Radomsko.
 Józef Lewiński, Włocławek.
 „Ostrówek”, S. A., Ostrówek.
 Amber Hipolit, Warszawa.
 Jan Bujak, Lwów.
 B-cia Fortwängler, Warszawa.
 Weber, Dähne i Ska, Warszawa.
 „Habill” Fabryka Gazomierzy, Poznań.
 Roscicki, Kaweck i Ska, Łódź.
 H. Koetz, Sp. Akc. — Fabryka Maszyn i Kół Parowych, Mikołów, woj. Śląskie.
 Pierwsza Fabryka Motocykle w Polsce „Lech”, Opalenica (Wlkp.).
 J. Szwarc, Włocławek.
 Fabryka Maszyn i Odlewnia, inż. K. Thiel, Z. Krotkowski i Ska, Sp. z o. o., Pabjanice.
 J. Wasilewski, Warszawa.
 Fabryka Kabli, S. A., Kraków.

„Tudor”, S. A., Warszawa.
 S. Kleimann — Fabryka Aparatów Elektrycznych, Warszawa.
 „Tungsram”, S. A., Warszawa.
 Polska Żarówka „Osram”, S. A., Warszawa.
 „Bezet”, S. A., Warszawa.
 Fabryka Kabli i Drutu, Będzin.
 Fabryka Artykułów Elektrotechnicznych, St. Ciszewski i Ska, Bydgoszcz.
 M. Drutowski i J. Imas, Łódź.
 „Czechowice”, Czechowice (Śląsk Cieszyński).
 „Centra” W. Tomaszewski i Ska, Poznań.
 Polskie Towarzystwo Akumulatorów, Biała k. Bielska.
 B-cia Borkowscy, S. A., Warszawa.
 Towarzystwo Przemysłowe „Kabel”, Warszawa.
 „Wuka” — Pierwsza Poznańska Fabryka Biskoptów, Pierników i Wafli, właśc. W. Kurczewski, Poznań.
 Fabryka Biskoptów i Pierników, K. Mystkowski, Kalisz.
 Młyny i Tartaki Wągrowieckie, S. A., Wągrowiec.
 H. Makowski — Fabryka Win Owocowych, Kruszwica.
 Henryka Francka, Synowie — Fabryka Środków Kawowych, S. A., Skawina-Kraków.
 Ferdynand Bohm i Ska — Fabryka Cykorji, S. A., Włocławek.
 Winkelhausen, Tow. Akcyjne, Starogard.
 Fabryka Środków Spożywczych, Dr. August Oetker, Gdańsk-Oliwa.
 Krakowski Browar Jana Götz, oddział fabrykacji wyciągów i przetworów słodowych, Kraków.
 Uprzywilejowana Krajowa Fabryka Likierów, Rosolisów i Rumu Alfreda Hrabiego Potockiego, Łańcut.
 Rafinerja Spirytusowa, Fabryka Wódek i Likierów Zdzisława Hr. Tarnowskiego, Dzików.
 Zjednoczone Browary Warszawskie p. f. „Haberbusch i Schiele”, S. A., Warszawa.
 Zakłady Chemiczne Henryk Dąbrowski i Ska, Warszawa.
 Lubońska Fabryka Drożdży, Luboń.
 Fabryka Konserw Zygmunta Ruckera, S. A., Lwów.
 Fabryka Chemiczno-Techniczna i Tłuszczów Jadalnych „Standard” właśc. Fryderyk Abel, Poznań-Staroleka.
 Dra Lustra „Miraculum”, Kraków.
 J. i S. Stempniewicz, Poznań.
 Magister Kławe, S. A., Warszawa.
 Fr. Karpiński, S. A., Warszawa.
 R. Barcikowski, S. A., Poznań.
 „Elida”, Warszawa.
 „Antiba”, Warszawa.
 Henryk Żak, Poznań.
 S. A. Potoka, Synowie, Będzin-Małobądź.
 Fosforyty Rachowskie, Warszawa.
 „Oswag”, S. A., Łaziska.
 „Alfa”, Bydgoszcz.
 Spółka Akcyjna „Hugohuette”, Tarnowskie Góry.
 Wola Krzystoporska, Wola Krzystoporska.
 Zakłady „Elektro”, Łaziska Górne.
 „Ergasta”, Starogard.
 W. Weigle, Warszawa.
 Aleksander Feist, Warszawa.
 Sennwaldt Bracia, Biała.
 Konarzewski, Warszawa.
 Polskie Zakłady Garbarskie, Ludwinów.
 Dobra Korczewskie, Korczew n/Bugiem.
 Starachowickie Zakłady Górnicze, Warszawa.
 „Agahell-Olsa”, Mikaszewice.
 Antoni Szmał, Grabów n/Prosną.
 Franciszek Borsuk, Warszawa.
 „Boismine”, Sp. z o. o., Warszawa.
 Ojka Księcia Janusza Radziwiłła, Ołyka.
 Dobra Matuszyn Hrabiego Stanisława Potockiego, Matuszyn.
 Chęcińskie Zakłady „Arbor”, Chęciny.
 Liceum Krzemienieckie, Krzemieniec.
 Dobra „Nowojowa”, Nowojowa.
 Dobra Bytyńskie, Bytyń.
 Nowakowski i Synowie, Poznań.
 Thonet-Mundus, Radomsko.
 Towarzystwo Zakładów Żyrardowskich, S. A., Warszawa.
 N. Ejtinger i Ska, Łódź.
 Juljusz Kindermann, S. A., Łódź.
 Emil Piesch, Bielsko.
 Karol Strzygowski, Bielsko.
 Oswald Trilling i Syn S. A., Białystok.
 Spółka Akcyjna Gnaszyńskiej Manufaktury, Gnaszyn.
 Karol Hoffrichter, Łódź.
 Karol Steinert, T. A., Łódź.
 Karol Kröning i Ska, S. A., Łódź.
 „Unia”, S. A., Bielsko.
 „Persia”, Tow. z o. o., Żywiec.
 Karol Riesenfeld, Bielsko.
 Hamula, Gliniany.

KINO APOLLO

Drukarnia i Litografia p. f. Jan Cotty, Warszawa.
 Drukarnia Jan Burjan, Warszawa.
 Aureljusz Pruszyński — Zakład Artystyczno-Litograficzny i Ofsetowy, Kraków.
 Jan Idzkowski i Ska, Warszawa.
 Zakłady Graficzne Piller i Neumann, Lwów.
 Ks. Jakubowski, Sp. z o. o., Lwów.
 „Trocas”, S. A., Warszawa.
 Wurcel i Daar, Tarnów.
 „Marko”, Kraków.
 „Gentleman”, Łódź.
 Towarzystwo Akcyjne Fabryki Kapeluszy, Częstochowa.
 M. Becher, Warszawa.
 J. Ebertowski, Poznań.
 S. Milchior i Synowie, Warszawa.
 Margulies i Wolman, Łódź.
 „Droste”, Tczew.
 „Rajówka”, Wilno.
 Częstochowska Fabryka Obić Papierowych, dawn. Gerke i Ska, Częstochowa.
 „Lechistan”, S. A., Warszawa.
 K. Wasilewski i Ska, Warszawa.
 F. K. Ziolkowski i Ska, Poznań.
 Piotr Stamirowski, Warszawa.
 Stanisław Niewczyk, Bydgoszcz.
 Adolf Feigenbaum, Warszawa.
 „Przemysł Muzyczny”, Sp. z o. o., Świecie n/Wisłą.
 B. Sommerfeld, Bydgoszcz.
 Bolesław Kaźmierczak, Poznań.
 Hamburger i Hoeherman, Częstochowa.
 S. Landau, Częstochowa.
 Zofja Emanowa, Zakopane.
 J. Mrozowski i E. Fajkosz, Zakopane.
 A. Janik, Toruń.
 Głębocki i Ska, Poznań.
 Starzak Józef, Poznań.
 Bendl Marjan, Lwów.
 Zaremba Zygmunt, Warszawa.
 Uleniecki Władysław, Warszawa.
 Sach, Warszawa.
 Borówka Konrad, Poznań.
 Lucjan Leszczyński, Warszawa.
 Oremus Jan, Kraków.
 Lucywo Franciszek, Kraków.
 Bauer Ludwik, Kraków.
 Haase Rudolf, Lwów.
 Kwissa Stefan, Poznań.
 Wozaczyński Jan, Lwów.
 Górka Ludwik i Syn, Kraków.
 Płachta Jan, Warszawa.
 Knedler Jan, Warszawa.

Od dziś
„Ucieczka od miłości”
 z rozkoszną
Jenny Jugo
 Przedstawienia o godzinie 5,30, 7,30, 9,30.
 nr 42/12

Mały medal srebrny otrzymali:

Władysław Kopczewski, Warszawa.
 Towarzystwo Ludoznawcze, Lwów.
 „Kurjer Łódzki”, Sp. z o. o., Łódź.
 Drukarnia Leszczyńska Sp. z o. o., Leszno.
 Drukarnia Kujawska, S. A., Inowrocław.
 Drukarnia Bydgoska, S. A., Bydgoszcz.
 Wiktor Kulerski, Grudziądz.
 W. Zukerkandel, Złoczów.
 Towarzystwo Przemysłu Metalurgicznego, Radomsko.
 Towarzystwo Robót Kolejowych i Budowlanych „Tor”, S. A., Warszawa.
 Przedsiębiorstwo dla Budowli Fabryk, Sp. z o. o., Kraków.
 Fabryka Okuć Budowlanych, inż. K. Dobrowolski i F. Huskowski S. A., Sp. z o. o., Warszawa.
 Przedsiębiorstwo Robót Fundamentowych „Raymond”, inż. E. Romański, Warszawa.
 Zakłady Wapienne „Jaworznia”, Edmund Gajzler, Kielce.
 „Żelazo-Beton”, Sp. z o. o., inż. W. Kryński, W. Malinowski i W. Polkowski, Warszawa.
 Bobrowski i Ska, Sp. z o. o., Warszawa.
 Biuro Techniczne F. Oppman i H. Kozłowski inż. komunikacji, Warszawa.
 Towarzystwo Akcyjne Zakładów Ceramicznych, Dziewulski i Lange, Warszawa.
 „Jadwigów”, Fabryka Cegły Ogniotrwalej, Tomasz Głowacki, Ostrowiec, woj. kieleckie.
 Cegielnia Parowa, Witaszyce, pow. Jarocin.
 „Ceramika”, Łódź.
 M. Perkiewicz, Fabryka Ceramiczna, Cegielnia i Tartak, Ludwikowo pod Mosiną.
 Kamieniołomy Bazaltu „Niedźwiedzia Góra”, inż. H. Kowarzyk i Władysław Braun, Kraków.
 Kamieniołomy Tatrzańskie, Sp. z o. o., Zakopane.
 Polskie Towarzystwo Asfaltowe, Warszawa.
 Fabryka Wyrobów Cementowych i Glazuranych „Ceramant Polski”, T. z o. p., Poznań.
 Franciszek Bohn, Zakład Rzeźby i Sztukatorstwa, Poznań.
 Fabryka Wyrobów Betonowych „Bios” Sp. z o. o., Warszawa.
 „Pruszków” Fabryka Fajansu i Wyrobów Ceramicznych, Pruszków.
 Huta Szkła „Feniks”, S. A., Piotrków Tryb.
 Fabryka Szkła „Ujście”, S. A., Ujście (Wlkp.).
 Zakłady Przemysłowe „Vitrum” Huta Wołomin, Warszawa.
 Huta Szkła „Falenica”, Warszawa.
 Huta Szkła „Inowrocław”, Inowrocław.
 Spółka Akcyjna „Przemysł Szklany w Polsce”, Warszawa.
 Huta Szkła Dworzyński i Ska, Warszawa.
 Józef Dziabaszewski i Ska, Poznań.
 „Gaz” Fabryka Gazów Przemysłowych, Trzebinia.
 „Arkona”, S. A., Tczew.
 „Orion” K. M. Mindykowski, Poznań.
 „Metalurgia”, Poznań.

Leon Byttner, Poznań.
„Bielany” Dr. J. Korczyński i K. Socha, Warszawa.
Częstochowska Fabryka Igieł, Warszawa.
„Fortis”, Warszawa.
F. Jabłoński, T. z o. p., Poznań.
Krakowska Fabryka Drutu, Kraków.
S. Nakulski — Fabryka Broni, Gniezno.
J. Neufeld, Warszawa.
J. N. Proszower i Ska, Warszawa.
Oldakowski i Neumark, Łódź.
T. Pollak i Syn, Biała k. Bielska.
„Splaw”, S. A., Warszawa.
Suchedniowska Fabryka Odlewów, Kielce.
„Alri” Zakłady Mechaniczne, Warszawa.
W. Kopczyński i Ska, Poznań.
W. Kraupe, Leszno.
„Sam” — Münstermann, S. A., Katowice.
E. Twerdy, Poznań.
J. Ulrich, Łódź.
„Wiepofana”, Poznań.
Zimmermann Maks, Bydgoszcz.
Bronikowski, Grodzki i Wasilewski, S. A., Poznań.
Inż. A. Jezierski, Czempin.
Nitsche i Ska, Poznań.
Polski Piec, właśc. L. Bręczewski, Poznań.
Edmund Szejma, Biała k. Bielska.
M. S. Sarna, Plock.
„Ideal” Fabryka Wag, Lublin.
Rawicka Fabryka Wag, Adolf Herzman, Rawicz.
Bracia Gajzler, Okolski i Patschke, T. A., Warszawa.
„Brzeskiauto”, S. A., Poznań.
„Karossa”, właśc. Józef Kielman, Poznań.
„Wytwok”, Poznań.
Bracia Węzeczy, Szydłowice.
Szomański i Ska, Warszawa.
„Avia” Wytwórnia Maszyn Precyzyjnych, Warszawa.
K. Gaertig i Ska, Poznań.
Nowik i Cerejski, Warszawa.
„Batra Cz. Załęski i Ska, Poznań.
„Elektrobudowa”, Łódź.
„Hencil”, Sp. z o. p., Warszawa.
Bronisław Rejchman „Tytan”, Warszawa.
L. Sichtau i Ska, Toruń.
„Polski Piec”, Poznań.
„Silesia”, Katowice.
„Mafo”, Wadowice.
W. i St. Radomscy, Pleszew.
Ferdynand von Lekow, Kotowiecko.
J. Strzelczyk, Poznań.
Antoni Piliński, Bydgoszcz.
„Palermo”, Poznań.
L. Matejak, Warszawa.
W. Czajka, Kościan.
„Zakrzemieć” Wytwórnia Win Owocowych, Międzyrzecze k. Łukowa.
K. Rząca i Chmurski, Kraków.
Bracia Hirschfeld „Viktual”, Warszawa.
„Atlantic”, Wilno.
S. A. i J. M. Wendisch, Toruń.
„Erfeja”, Poznań.
„Leonowit”, Łódź.
Spółka Akcyjna „Fornarina”, Warszawa.
Zakłady Prof. Bujwida, Kraków.
Fabryka Perfum i Kosmetyków, Falkiewicz, Poznań.
„Majola”, Warszawa.
Spółka Akcyjna „Terebenthen”, Warszawa.
Pruszkowska Fabryka Ultramariny, S. A., Pruszków.
Spółka Akcyjna Setzer i Werner, Warszawa.
Państwowa Fabryka Prochów i Materiałów Kruszących, Zagózdź.
J. A. Krause, Warszawa.
J. Czechowicz i K. Pajewski, Warszawa.
F. A. i G. Pal, Warszawa.
St. Dyczkowski i Ska, Poznań.
F. Wickelhagen, Radom.
„Mochalla”, Lisów.
K. Kolbe, Pabjanice.
Dr. K. i Eugenjusz Koziańscy, Warszawa.
Galewski i Dan, Warszawa.
Drukarnia Techniczna S. A., Warszawa.
Śląskie Zakłady Graficzne „Polonia”, S. A., Katowice.
Drukarnia Polska Fr. Zemanek, Kraków.
„Helios” Kamocka i Spółka, Warszawa.
Wildowa i Syn, Poznań.
P. Kaufmann, Starogard.
„Berson”, Kraków.
Jan Lugiński, Poznań.
Szymon Arendarz, Warszawa.

„Ada”, Kraków.
Kazimierz Bogajewski, Poznań.
F. i W. Schweikert, Łódź.
S. Strudler, Przemysł.
J. Hütkle Synowie, Skoczów.
„Polkort”, Warszawa.
Polska Kobra, Warszawa.
Polskie Zakłady Impregnacyjne, Warszawa.
Paweł Czech, Mikołów.
Jan Sołdecki, Poznań.
Lejzor Gryffel, Bolechów.
Spółka Stolarska, Poznań.
Dobra Srudopol, Srudopol.
„Wojciechów”, Warszawa.
Dobra Szczucin, Szczucin.
H. Schütt, Czersk.
Gustaw Molenda i Syn, Bielsko.
Francuska Spółka Akcyjna, Łódź.
M. Silberstein, S. A., Łódź.
Karol Bachrach, Sp. z o. o., Bielsko.
Z. Bernstein, S. A., Tomaszów Mazow.
Karol Rejsfeld, Łódź.
Edward Zipser i Syn, Bielsko.
Schicht i Kahler, Spółka Firmowo-Komandytowa, Łódź.
F. Eisenbraun, S. A., Łódź.
Bracia Heilpern, Bielsko.
Landesmann i Kornhaber, Bielsko.
Plutza i Brüll, Mikuszowice k. Bielska.
Rabonowitz i Synowie, Bielsko.
Ernst Stosius, Kamienica-Bielsko.
Emanuel Tisch, Bielsko.
S. Tugenhat, jun., Biała k. Bielska.
Bielskie Przedsiębiorstwo Dywanów, Sp. z o. o., Bielsko.
Emil Reiser i Schweikert, Sp. z o. o., Łódź.
Teodor Hüffer i Ska, dawn. B-cia Hüffer, Łódź.
Schütz i Hampel, Łódź.
Eugenjusz Becker i Ska, S. A., Białystok.
Fabryka Papieru i Młyny, Częstochowa.
Górnośląska Fabryka Celulozy, Czulów.
Trzeźniak Piotr, Gdynia.
„Cygarnica”, Kraków.
T. Wieczorek, Zakopane.
L. Wróblewska, Leszno (Włkp.).
Kazimierz Świerkowski, Pleszew.
Zakłady Chemiczne „Herolda”, Poznań.
„Bengal” Fabryka Chemiczna, Włocławek.
Niemeńska Fabryka Wyrobów Introligatorskich, Grodno.
„Karto-Index”, Zygmunt Gawroński, Poznań.
„Atlas”, Kostrzewski, Poznań.
Ignacy Bugaj, Warszawa.
Kazimierz Kłossowski, Poznań.
M. Garbacki, Leżajsk.
„Kawya”, Kalisz.
B. Stan, Poznań.
Fr. Fuchs, Królewska Huta.
Pomorskie Stowarzyszenie Ubezpieczeń od Ognia, Toruń.
Petliński Stefan, Poznań.
Laszkiewicz Tadeusz, Kraków.
Grien Franciszek, Poznań.
B-cia Tworcowscy i Gozdek, Warszawa.
Karłowicz Edmund, Warszawa.
Konieczny, Warszawa.
Czarnecki Feliks, Warszawa.
„Witraz” — Wacław Jagodziński, Poznań.
Pechaty Rudolf, Lwów.
Rosnański S. G., Warszawa.
Pichel Wilhelm, Kraków.
Koznicki Władysław, Rogoźno (Włkp.).
M. Czerwiński i Ska, Sp. z o. o., Świątniki Górne.
Janiszczak Franciszek, Swarzędz.
K. Federowicz, właśc. S. Porejko, Warszawa.
„Astra” — Fabryka Artykułów Sportowych, Siedlce.
Antoni Michalak.
Janu Gotard.
Jan Wydra.
Michał Rouba.
Jan Hrynkowski.
Stanisław Rzecki.
Władysław Rogucki.
Bolesław Cybis.
Janusz Podoski.
Irena Luczyńska - Szymanowska.
Rafał Malczewski.
Lucjan Kobierski.
Bogna Krasnodebska - Gardowska.
Janina Konarska.
Aleksander Mann.
Tadeusz Kulisiewicz.
Pazderski Józef, Warszawa.
Tyrzała Antoni, Poznań.
Reising Adam, Warszawa.
Pichnott Michał, Lwów.
Zygmaniak, Poznań.

Fabryka Drzewiczek Hermetycznych Piotr Ławacz i Synowie, Końskie.
„Wema” Polska Fabryka Dachów Szklanych, Sp. z o. o., Ruda Śląska.
„Luk” L. Paradistal i Syn, Warszawa.
Jan Broda — Fabryka Maszyn Budowl. i Okuć, Toruń.
Fabryka Wyrobów Betonowych, inż. Stanisław Radziński, Warszawa.
Parowa Cegielnia i Zakłady Ceramiczne w Antoninie, Czubek i Ska, Poznań.
„Janówek” — Zakłady Ceramiczne, Sp. z o. o., Warszawa.
Fabryka Kafli „Latkowo”, Latkowo pod Inowrocławiem.
Zygmunta Moschkowitza, wyrób sztucznego kamienia, Zygfryd Adler, Bielsko na Śląsku.
K. Grzybowski, Budowniczy — Biuro Techniczno-Budowlane, Poznań.
Czesław Freudenreich — Fabryka Fajansu i Majoliki, Kolo, woj. łódzkie.
Leopold Czamański i Ska, T. A., Włocławska Fabryka Fajansu, Włocławek.
Anatol Wekstein — Łowicka Fabryka Naczyń, Warszawa.
Huta Szkła „Gostyń” — Stefan Zółtowski, Gostyń.
Zakłady Przemysłowe „Weneda”, Sp. z o. o., Warszawa.
Huta Robotnicza, Wyszaków.
Huta Szkła „Przyszłość”, Tłuszcz, p. Radzymin.
Huta Szkła Berta Stubbe, Królewska Huta.
Józef Sosnowski, Skarżysko Kamienne.
B-cia Szajn, Będzin.
J. Wagner, Warszawa.
S. Zwierzchowski i Ska, Warszawa.
Bracia Bilczewscy, Kęty, woj. krak.
„Mi-Ra”, Warszawa.
Władysław Otorowski, Kraków.
„Prasomiot”, Warszawa.
„Polski Knock-Out”, Warszawa.
„Podkowa”, Sp. z o. o., Sosnowiec.
„Spiral” S. Poznański, Warszawa.
Walcownie Metali, S. A., Dziedzice.
„Centryfuga”, Gniezno.
B-cia Kanczewscy, S. A., Częstochowa.
W. Kruschke i Ska, Pabjanice.
Bronisław Młodziński, Warszawa.
W. Staszewski, Pobiedziska.
H. Wegner „Ekonom”, Łódź.
W. Schütz, Rogoźno (Włkp.).
Romuald Appenceller, Warszawa.
Giechurski Ignacy, Włocławek.
Polska Fabryka Wodomierzy i Gazomierzy, Toruń.
„Glinice”, Radom.
Michał Mięsiowicz, Krosno.
W. Skiba i A. Wyporek, Warszawa.
Nowacki „Halka”, Bydgoszcz.
„Autoremont”, Sp. z o. o., Warszawa.
Kazimierz Patzer, Warszawa.
„Natawis”, Warszawa.
„Orso” — Przemysł Radio-Techniczny, Łódź.
L. Korewa, Warszawa.
Teofil Jarosz — Kinotechnik, Warszawa.
„Zwój”, Grudziądz.
„Ergs”, Warszawa.
Witte i Radziński, Bydgoszcz.
„Merkury”, Lwów.
„Plutos”, Warszawa.
„Suchard”, S. A., Kraków.
„Hanka” — Fabryka Czekolady, Siemianowice.
Administracja Zakładów Przemysłowych Ordynacji Przeworskiej, Przeworek.
„Likwovin”, Poznań.
M. Trippenbach i Syn, Warszawa.
J. Glinka, Poznań.
J. D. Potoka Synowie Będzin (Malo-będz).
Władysław Adamczewski i Ska, Warszawa.
„Centrowata”, Warszawa.
Zygmunt Mamlok, Sosnowiec.
Georg Dralle, Warszawa.
R. Strzelecki, Warszawa.
„Herbarium”, Warszawa.
„Odol - Cie”, S. A., Lwów.
Fr. Sezemski, Biała.
„Sidol”, Warszawa.
Stefan Michałowski, Poznań.
Gwarectwo Świętokrzyskie, Warszawa.
Olejarnia Szamotyły, S. A., Szamotyły.
Magister J. Rawski, Warszawa.
E. Lutz, Kraków.
„Pharmachemia”, Bydgoszcz.
„Stafra”, Swarzędz.
Poturzyckie Zakłady Chemiczne „Wanda”, Krystynopol.
„Cazimi”, Warszawa.
„Angelus”, Starogard.
Franciszek Engel, Chojno (Pomorze).
„Sila”, Żywiec.
Fabryka Białoskórnica W. Piskorski, Warszawa.
Feliks Lange, Warszawa.
Z. Mazurkiewicz, Poznań.
S. Jaśkowski, Rawicz.
J. Kłosiński i Syn, Kęty.
„Akropol” — Zakłady Reprodukcyjne, Kraków.

Drukarnia L. Wiśniewskiego, Lwów.
J. Goździejewski, Poznań.
Dr. Patner, S. A., Warszawa.
Bolesław Krotkowski i Ska, Sp. Akc., Łódź.
Stanisław Jeżyński, Warszawa.
Księgarnia i Drukarnia Katolicka, S. A., Katowice.
St. Juracki i St. Chelmicki, Sp. z o. o., Poznań.
Paweł Bednarczyk, Warszawa.
Dobra Lubań, Lubań.
„Gościcino”, Gościcino.
K. J. Kraus, Rudnik n. S.
Pokora i Pukacki, Poznań.
„As”, Grudziądz.
Olenderczyk, Poznań.
Wanda Komendzińska, Zakopane.
N. i B. Reicher, Warszawa.
H. Kleiner, Warszawa.
„Formiarz”, Warszawa.
Halaś i Kajetaniak, Poznań.
Zofja Górecka, Sniatyń.
Stefan Kalamajski, Poznań.
Roman Żurowski, Leszczków.
„Odzież”, Warszawa.
Goldschmidt i Szanzer, Kraków.
Tugendhat i Wurzel, Bielsko.
Swoboda, Pinell i Ska, Biała.
S. W. Niemojewski, Bielsko.
„Kostuchna”, Poznań.
„Tekla”, Łukasiewicz i R. Konarski, Lwów.
„Copernicus”, Sp. z o. o., Warszawa.
F. R. Durczewski, Rawicz.
„Record” — Józef Diatłowski, Łuck.
„Solali”, Sp. z o. o., Żywiec.
„Halka” — Hipolit Wójciński, Kraków.
B-cia Gercwolf, Warszawa.
Stanisław Kozłowski, Poznań.
Mieczysław Wybrański, Bydgoszcz.
St. Stefański, Poznań.
R. Friedensohn, Częstochowa.
Bobowska i Ska, Poznań.
J. Farałewski, Poznań.
Czesław Ryszard Zmigrodzki, Milanówek.
„Praca” Katolicki Zakład Obrazowniczy, Lwów.
Stanisław Możejko, Poznań.
„Rózycka”, właśc. Wencz, A. i Grub Mikołaj, Warszawa.
Pfeiffer Józef, Łódź.
Karpiak Piotr, Lwów.
Brzeziński Michał, Szamotyły.
Weich Bronisław, Lwów.
Rausch Henryk, Toruń.
Fatałas Wojciech, Poznań.
Drapiewski, Bydgoszcz.
Różycki Jakób, Lwów.
Schmidt Marjan, Poznań.
Zglecki Wacław, Warszawa.
Neuweld Rudolf, Lwów.
Salles Bernard, Lwów.
Kurzwia Józef i Syn, Czarnków n/Notecia.
Banaś Jan i Synowie, Kraków-Podgórze.
Burdziński, Warszawa.
Pogorzelski Mieczysław, Poznań.
Zakrzewski Władysław, Poznań.
Królikowski Władysław, Warszawa.
Nowicki, Częstochowa.
Jakubowski Stanisław, Poznań.
Maczyński Henryk, Lwów.
Jędrzejczyk Franciszek, Częstochowa.
Biernacki i Małcki, Poznań.
Hübscher, Bydgoszcz.
Janowski Jan, Łódź.
Pieślak Franciszek, Wilno.
Gadomski Ignacy, Poznań.
Więcek, Lwów.
Sporny Józef, Bydgoszcz.
M. Sulikowski, Rzeszów.
Niedziela Piotr, Poznań.
Kawczyński Wacław, Łódź.
Czerwiński Marjan, Warszawa.
Tyrhan Maksymilian, Poznań.
Ambroszkiewicz Antoni, Poznań.
Kerner J., Łódź.
Hubert Stefan, Poznań.
Gąsiorowski i Frankowski, Poznań.
Kasprzykiewicz i Schmackpeffer, Warszawa.
M. Jara, Sp. z o. o., Kraków.
„Bronzomar”, Sp. z o. o., Warszawa.
Towarzystwo Akcyjne T. W. Schweikert, Łódź.
Markus Wolf i Synowie, Bielsko.
Edward Zajaczek, Kęty k. Bielska.
Spółka Akcyjna Piotrkowskiej Manufaktur, Łódź.
Samuel Abbe i Ska, Łódź.
Jakób Kamiński i Ska, Łódź.
Pantyl i Pytowski, Łódź.
S. Arzt, Bielsko.
Karol Better, Bielsko.
Schneck i Ska, Bielsko.
Inż. Witold Izdebski i Ska, Warszawa.
Geppert Eugenjusz.
Pia Górska.
Henryk Jan Rozen.
Stanisław Zórawski.
Rajmund Kanelba.
Marcin Samlicki.
Jan Bocheński.
Zygmunt Szpinger.
Franciszek Rerutkiewicz.
Zygmunt Radnicki.
Kazimierz Zieleniewski.

Medal brązowy otrzymali:

Władysław Buchner, Warszawa.
Teofil Pietraszek, Warszawa.
Spółka Wydawnicza „Unja”, Warszawa.
„Katolik Polski”, Sp. z o. o., Katowice.
Bernard Miłski, Poznań.

Drukarnia „Dziennika Poznańskiego”, S. A., Poznań.
Dom Książki Polskiej, S. A., Warszawa.
Spółka Pedagogiczna, S. A., Poznań.

Adam Hannytiewicz.
Eljasz Kanarek.
Jan Zamoyski.
Aleksander Jędrzejewski.
Stanisław Podgórski.
Romuald Witkowski.
Bronisław Kopczyński.
Kazimierz Lasocki.
Teodor Ziomek.
Erwin Elster.
Tamara Łepicka.
Bronisław Kowalewski.

Michalina Krzyżanowska.
Emilja Wysocka.
„Kilim“, Zakopane.
„Kilim“ (Treter Bohdan), Kraków.
Dobrzyńska i Łoboda.
Stefan Sieniecki.
Szymon Syrkus.
Ilustrowany Tygodnik Sportowy „Stadion“ i Ilustrowany Dwutygodnik „Sport Wodny“, Warszawa, Galeria Luxemburga.

Pasternak Jan, Sędziszów.
Michalak M., Poznań.
Kopydłowski Leonard, Piotrków Tryb.
Konkol i Kita, Wieluń.
Jaroszewski Piotr, Stanisławów.
Adamski Witold, Warszawa.
Wojciechowski W., Nieszawa.
Jedryś, Kraków-Dębnie.
Samarzewski Wojciech, Królewska Huta.
Major Wacław, Stanisławów.
„Heljami“, Sp. z o. o., Warszawa.
Małolepszy Franciszek, Poznań.

Nejman Czesław, Bydgoszcz.
Behrenstein A., Ostrów, Wlkp.
Gronkowski B., Warszawa.
Unger Eugeniusz, Lwów.
Kostka Wiktor, Poznań.
Helpert J., Kraków.
Siegelberg J., Warszawa.
Zrzeszenie Fabrykantów Kopert, Warszawa.
Bobbkiewicz F., Łódź.
Weller, Łódź.
Krajewski, Poznań.
Buszek Władysław, Lwów.

List pochwalny otrzymali:

Uniwersytet Poznański, Poznań.
Mazowiecka Spółka Wydawnicza, Warszawa.
E. Grocholska, Warszawa.
Księgarnia i Drukarnia Katolicka, S. A., Katowice.
„Kurjer Śląski“, Katowice.
Architekt Jan Noworyta, Przedsiębiorstwo Budowlane, Lwów i Katowice.
Spółdzielnia Budowlana Polskich Urzędników Państwowych, Sp. z o. o., Poznań.
Spółka dla Wytłomu Bazaltu — Diabazu w Rogulicach, Sp. z o. o., Kraków.
„Termak“ Towarzystwo dla Budowy Dróg Smolowcowych, Sp. z o. o., Katowice.
Polska Fabryka Ekstraktów Garbarskich, S. A. (Dział Asfaltowy), Warszawa.
H. Münzer — Fabryka Kuchennych Naczyń Kamiennych i Ogniotrwałych w Kolanowie i Bochni, Bochnia.
Polska Fabryka Fajansu Bracia Cohn i Ska, Włocławek.
Fabryka Fajansu A. Winogradowa, Nowy Dwór, woj. warszawskie.
Huta Szkła „Wawer“, Warszawa.
Huta Szkła „Geha“, Łódź.
Bydgoska Fabryka Okuć Budowlanych, Bydgoszcz.
Józef Chyliński, Warszawa.
Władysław Chudzikowski, Lwów.
„Drurownia“, Poznań.
A. Eweliński i S. Lewin, Warszawa.
„Emgest“ — Bracia Schenberg, Warszawa.
E. A. Falinower, Warszawa.
Henryk Jardeł, Warszawa.
Adolf Kummer, Warszawa.
Władysław Moll, Maciejowice, woj. lubelskie.
„Mars“ — Bracia Tarabowie, Kraków.
Polskie Zakłady Przemysłu Cynkowego, Będzin.
J. Seroczyński, Warszawa.
Starkopf i Stückgold, Warszawa.
A. Tyblewski, Warszawa.
Wadowicki Przemysł Druciany, Wadowice.
Z. Wiśniewski, Poznań.
Wiśniewski, Serejski i Stuckin, Warszawa.
J. Zuckerwar, Warszawa.
Roman Sternicki, Poznań.
Fabryka WYROBÓW BIAZANYCH WŁ. Braunstein, Wł. Szamota i Ska, Warszawa.
„Ekonomja“, Bielsko.
Katowicka Fabryka Maszyn, Sp. z o. o., Katowice.
„Americana“, Lodygowice k. Żywca.
Inżynier Dominik, Lwów.
Haerberle i Ska, Grodzisk Mazowiecki.
Samsonowicz M., Dębica.
St. Malinowski, Śrem.
Konrad Pawlikowski, Świecie (Pomorze).
Riedel i Sowiński, Papryzn, pow. Gozuchowo.
A. Schilling, Nowy Młyn, pow. Kobyłepole.
Rindl i Ska, Cieszyn.
Strauss Stanisław, Warszawa.
„Arwogas“, Sp. z o. o., Poznań.
Jurkiewicz Andrzej, Leszno.
Inżynier Mandelot Edward, Warszawa.
„Respol“ L. T. Wiśniewski, Warszawa.
„Tornado“ właśc. Wilhelm Tornow, Bydgoszcz.
Józef Tyszka, Warszawa.
Jan Blachowicz, Sp. z o. o., Warszawa.
W. Makowski Elektromedyczne Zakłady, Warszawa.
„Giot“ — Fabryka Pomp Turbinowych, Warszawa.
„Venetia“, S. A., Poznań.
„Złota Pszczoła“ w Radziwiłłowie, Radziwiłłów.
F. Adamakiewicz, Gostyń.
W. Popkowski i Ska, Płock.
„Vitello“, Poznań.
Dr Wideliński, Poznań.
„Parfums de Lux d'Iloiy“, Warszawa.
„Au-Bu“, Warszawa.
„Aeroson“, Białą.
„Chemergon“, Poznań.
„Hermes“, Poznań.
Wapiarnia Miasteczko, Poznań.

Henryk Gossek, Częstochowa.
„Chemico“ Sosnowiec.
St. Kwinto i Synowie, Toruń.
„Chafa“, Poznań.
Szymon Munk, Żywiec.
„Axela“, Poznań.
Jan Krause, Łódź.
O. Herberg, Poznań.
Zakład Wychowawczy Towarzystwa św. Michała Archanioła, Miejsce Piastowe.
H. Scholl, Warszawa.
„Herten“ — Pracownia Futer, Warszawa.
S. Łajewski, Poznań.
„Słoh“, Poznań.
Fabryka Szczotek, B. Murawski, Rawicz.
Pierwsza Związkowa Drukarnia, Lwów.
Carl Thümecke, Gdańsk.
Leopold Nowak — Zakłady Graficzne, Królewska Huta.
Ignacy Jäger, Lwów.
Franciszek Zieliński i Ska, Kraków.
Stanisław Chowaniec, Stanisławów.
Hurtownia Drukarska, Sp. z o. o., Poznań.
Związek Przemysłowców Drzewnych, Poznań.
H. L. Wassmann i Syn, Warszawa.
Schmersahn, Gdańsk-Sopoty.
Engel i Hüttner, Lisko-Lukawica.
Przemysł Drzewny Domowy.
Fr. Hege — Fabryka Mebli Artystycznych, Bydgoszcz.
Larisch - Mönlich, Jaworze.
Jaślikowski Roman, Bydgoszcz.
Hurtownia Firanek, Sp. z o. o., Warszawa.
Herman Torofczyk, Łódź.
„Wawel“ — Stanisław Kluz, Poznań.
Zakłady Kilimiarskie, Sp. z o. o., Lwów.
Andrzej Florek i Ska, Piotrków.
Adam Nowakowski i Ska, Poznań.
K. Konarzewski, Warszawa.
B-cia Rosenberg, Bielsko.
B. S. Szapiro, Warszawa.
B. Rottel, Warszawa.
„Batik Livor“, Maków.
Józef Mucha, Bobowo.
W. Rakowski, Poznań.
Pierwsza Polska Tkalnica, Krzemieniec.
„Elastik“, Kamienica k. Bielska.
Antoni Tuczyn, Warszawa.
M. Reczyński, Warszawa.
Konstanty Blumtrytt, Warszawa.
K. Kędziarska, Poznań.
Rudolf Ginter, Warszawa.
B. Hildebrandt, Poznań.
Lindenfeld i Krizsek, Łódź.
„Dąbrowica“, Dąbrowica.
„Sokół“ Fabryka Gilz, Warszawa.
„Sptaw“, S. A., Warszawa.
„Herbwo“, S. A., Kraków.
Al. Łapin i Ska, Grodno.
Przesławski i Cierniak, Poznań.
Soyga i Ska, Katowice.
Tomasz Korecki, Wilno.
Köstler i Ska, Kraków.
„Kosmos“, Częstochowa.
St. Kinałski, Lwów.
Stanisław Kozikowski, Częstochowa.
A. Klossowski i Ska, Poznań.
J. Walczak, Poznań.
Goldberg i Kucyński, Sosnowiec.
Związek Prywatnych Zakładów Ubezpieczeń w Polsce, Warszawa.
„Orion“, Łódź.
Klus Tomasz, Sanok.
Babczyński Feliks, Częstochowa.
Jan Degórski, Poznań.
Bracia Berendt, Warszawa.
Bracia G. i F. Rybarczyk, Mroczka.
Biegała Kazimierz, Poznań.
Tuliszka Stefan, Leszno (Wlkp.).
Krzekotowski Franciszek, Poznań.
Polskie Towarzystwo Właścicieli Zakładów Stolarskich, Warszawa.
Poznańska Izba Rzemieślnicza, Poznań.
Małczy Józef i Ska, Jasło (Małopolska).
Winiarski Czesław, Toruń.
Sibiński Czesław, Poznań.
Słomski Paweł, Bydgoszcz.
Bracia Mikołajscy, Poznań.
Kazmierczak Jan, Bydgoszcz.
Błaszczak Jan, Ustroń (Śląsk).
Knopiński Walenty, Rogoźno (Wlkp.).
Kempa Franciszek, Poznań.
Kaczmarek Teodor, Krobia Wlkp.

List dziękczynny otrzymali:

Zjednoczenie Polskich Towarzystw Oświatowych, Warszawa, Marszałkowska 153.
Polska Macierz Szkolna Księstwa Cieszyńskiego, Cieszyn, Stalmacha 14.
Polska Macierz w Gdańsku, Am Oliwaertor 2/4.
Polska Macierz Ziemi Wschodnich, Wilno, Benedyktyńska.
Polska Macierz, Warszawa, Krakowskie Przedmieście 7.
Opieka Polska nad Rodakami na Obczyźnie, Warszawa, Krakowskie Przedmieście 6.
Towarzystwo Czytelni Ludowych, Poznań, Fr. Ratajczaka 16.
Towarzystwo Szkoły Ludowej, Kraków, Św. Anny 5.
Stowarzyszenie Chrześcijańsko - Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Polsce, Warszawa, Senatorska 19.
Towarzystwo Naukowej Pomocy dla Młodzieży Męskiej Wielkopolski im. Karola Marcinkowskiego, Poznań, Fr. Ratajczaka 11a.
Towarzystwo „Świetlica“, Warszawa, Nowy Świat 21.
Związek Strzelecki, Warszawa, Aleje Jerolimskie 27.
Koło Polek, Warszawa, Krakowskie Przedmieście 99.
Polski Biały Krzyż, Warszawa, Świętokrzyska 5.
Związek Teatrów Ludowych, Warszawa, Tamka 1.
Związek Młodzieży Wilejskiej Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, Wspólna 23.
Biblioteka im. H. Kołłontaja, Dąbrowa Górnicza.
Towarzystwo „Kultura“ Ziemi Wileńskiej, Wilno, Wileńska 26.
Towarzystwo Bibliotek Powszechnych m. st. Warszawy, Warszawa.
Towarzystwo Bibliotek dla dzieci, Warszawa, Koszykowa 26.
Instytut Oświatowy i Kultury im. Staszica, Warszawa, Wspólna 23.
Związek Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej, Wydział Społeczno-Wychowawczy, Warszawa, Grażyńska 13.
Towarzystwo Klubów Kobiet Pracujących, Warszawa, Marszałkowska 74.
Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego T. U. R., Warszawa, Czerw. Krzyża 20.
Związek Zawodowy Pracowników Kolejowych Rzeczypospolitej Polskiej, Centralny Wydział Kulturalno-Oświatowy, Warszawa, Czerwonego Krzyża 20.
Związek Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych, Warszawa, Marszałkowska 123.
Instytut Oświaty Dorosłych (dawn. Centralne Biuro Kursów dla Dorosłych), Warszawa, Nowogrodzka 21.
Skarb Pracy Oświatowo-Kulturalnej, Warszawa, Wspólna 23.
Federacja Oświatowa Organizacji Społecznych, Warszawa, Wspólna 23.
Związek Obrony Kresów Zachodnich Z. O. K. Z., Poznań, Fredry 7.
Poznański Zakład Ortopedyczny im. Gąsiorowskiego, Poznań, Gąsiorowskich 7.
„Stella“, Towarzystwo Kolonij Wakacyjnych i Stacyj Sanitarnych dla dzieci szkolnych.
„Kropla mleka“, Łódź, Piotrkowska 103.
Poznańska Kolej Elektryczna, Poznań, Gajowa 1.
„Latarnia“, Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi Ofiarami Wojny.
Polski Czerwony Krzyż, Oddział Poznański.
Główny Związek Straży Pożarnej Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, Poznańska 11 m. 5.
Polskie Towarzystwo Eugeniczne, Warszawa, Nowy Świat 1.
Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przeposobienia Wojskowego, Warszawa, Pl. Piłsudskiego 3.

Wydział Wychowania Fizycznego i Higieny Szkolnej Ministerstwa W. R. i O. P., Warszawa, Bagatela 12.
Polski Związek Lekkoatletyczny, Warszawa, Wiejska 11.
Centralna Wojskowa Szkoła Gimn. i Sportów, Poznań, Grunwaldzka, koszary 57 p. p.
Związek Polskich Towarzystw Gimnastycznych „Sokół“, Warszawa, Szopena 2.
Polski Związek Pływaków, Warszawa, ul. Górska 9.
Centrum Wyszokolenia Kawalerji w Grudziądzu.
Związek Harcerstwa Polskiego, Warszawa, Aleje Ujazdowskie 37-12.
Zjednoczenie Młodzieży Polskiej, Poznań, Pl. Nowomiejski 5.
Polski Związek Narciarski, Warszawa, Żorawia 23.
Polski Związek Towarzystw Wioślarskich, Warszawa, ul. Foksal 19.
Polski Związek Towarzystw Piłki Nożnej, Warszawa, Ossolińskich 8.
Polska Y. M. C. A., Związek Młodzieży Chrześcijańskiej, Warszawa, Marszałkowska 81.
Wielkopolskie Towarzystwo Wyścigów Konnych, Poznań, Rzeczypospolitej 8.
Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, Warszawa, Karowa 31.
Centrum Wyszokolenia Artylerji.
Szkoła Podchor. Piechoty w Ostrowiu Mazowieckim.
3 Pułk Saperów.
3 Pułk Strzelców Podhalańskich.
36 Pułk Piechoty („Legja Akademicka“).
Kuratorjum Szkolnego Okręgu Warszawskiego.
Kuratorjum Szkolnego Okręgu Krakowskiego.
Kuratorjum Szkolnego Okręgu Wileńskiego.
Towarzystwo Doraźnej Pomocy Lekarskiej.
Towarzystwo Szkoły Handlu Morskiego i Techniki Portowej, Bydgoszcz.
Komitet Floty Narodowej.
Liga Morska i Rzeczna, Warszawa.
Zjednoczenie Zrzeszeń Rodzicielskich.
Polski Związek Przeciwgruźliczy (Departament Zdrowia).
Liga walki z rakiem.
Towarzystwo Ochrony Zdrowia Ludności Żydowskiej.
Polskie Towarzystwo Emigracyjne, Warszawa.
Towarzystwo Opieki Kulturalnej nad Polakami zagranicą im. Adama Mickiewicza, Warszawa.
Zjednoczenie Pracowników Niewidomych, Warszawa.
Towarzystwo Opieki nad Ociemniałymi, Warszawa (siostra Czacka).
Polski Czerwony Krzyż, Warszawa.
L. O. P. P., Liga Obrony Powietrznej i Przeciwwzawowej.
Dom Dziecka, Wilno (Min. Komunikacji).
Polskie Towarzystwo Higieniczne, Warszawa.
Towarzystwo Doraźnej Pomocy Lekarskiej, Warszawa.
Polska Liga Przeciwalkoholowa, Poznań.
Towarzystwo Naukowe w Warszawie.
Towarzystwo Naukowe we Lwowie.
Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Poznań.
Towarzystwo Naukowe w Toruniu.
Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Wilnie.
Polskie Towarzystwo im. Kopernika w Toruniu.
Towarzystwo Filologiczne.
Towarzystwo Filozoficzne we Lwowie.
Warszawskie Towarzystwo Filozoficzne.
Towarzystwo Politechniczne we Lwowie.
Towarzystwo Popierania Nauki Rolnictwa i Leśnictwa w Krakowie.
Towarzystwo Ekonomistów i Statystyków w Warszawie.
Warszawskie Towarzystwo Lekarskie.
„Orleń“, organ młodzieży gimnazjalnej w Poznaniu.
„Piomyk“, czasopismo dla młodzieży.

Institut Naukowej Organizacji przy Muzeum Przemysłu i Rolnictwa w Warszawie.
Rada Zjazdu Przemysłowców Górniczych, Dąbrowa Górnicza.
P. Głowacki, kierownik mleczań, Buk, mleczań.
P. Stanisław Jankowiak, właściciel przedsiębiorstwa komisowego rogowiczy i trzody chlewnej.

P. Stanisław Pawlak, urzędnik Wielkopolskiej Izby Rolniczej.
Naczelny Związek Tow. Pszczelnych, Warszawa.
Związek Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich.
Związek Zrzeszeń Ogrodniczych.
Wojewódzki Komitet Powszechny Wystawy Krajowej, Stanisławów.
P. Kazimierz Jaruszewicz, Kobylnica p. Poznań.

Dyplom zasługi otrzymali:

Kazimierz ks. Lubomirski, ziemianin.
Prof. dr. Zygmunt Moczarski, dr. med. prof. Uniw. Pozn.
Adolf hr. Bniński, ziemianin, b. wojewoda poznański.
Prof. Zygmunt Pietruszczyński, dziekan Wydz. Rol. Leśn. prof. U. P.
Plk. Konstanty Chlapowski, plk. rez. 17 p. ul., ziemianin.
Jerzy Gościński, ekonomista rolnik, b. min. roln.
Prof. dr. Bronisław Janowski, prof. Akad. Med.-Weter.
Inż. Tadeusz Niedzielski, dyr. Centr. Zw. Roln.
Dr. Jan Lutosławski, członek Tow. Ekonom. i Statystyków Polskich.
Franciszek hr. Kwilecki, ziemianin, Dobrojewo.
Jadwiga hr. Kwilecka, ziemianka.
Dr. Edward Kostecki, dyr. Sekcji Centr. do spraw nasiennictwa.
Dr. Ignacy Kosiński, dr. fil.
Prezes Kazimierz Otmianowski, prezes „Cereality”.
Prof. dr. Jan Rostafiński, prof. dr. fil., prof. Szk. Gł. Gosp. Wiejskiego.
Stanisław Rościszewski, dyr. dep. min. roln.
Henryk Górski, kupiec i myśliwy.
Józef Bek, prof. W. S. H. Warszawa.
Ludwik Begale, starosta krajowy.
Marjan Dolnicki, inż. budowlany.
Karol Rolle, inż., prezyd. m. Krakowa.
J. Folewski, prezydent m. Wilna.
Bronisław Ziemiński, prezyd. m. Łodzi.
Inż. Zygmunt Słomiński, prezyd. m. Warszawy.
Dr. M. Grażyński, wojewoda śląski.
Feliks Ludwik Fryze, wydawca Kurjera Por.
Jakób Mortkowicz, prezes Zw. Wydawców, wydawca.
Stanisław Kauzik, czł. Tow. Ekon. i Statystyków Polskich.
Marjan Dąbrowski, wydawca i nac. red. I. K. C.
Dr. Marjan Seyda, nac. red. Kurjera Poznańskiego, senator.
Marjan Bronisław Godecki, nac. wydz. E. W. i O. P.
Józef Świerzyński, prezes Zjedn. Polsk. Tow. Ośw., b. prezes rady ministrów.
Ks. Antoni Ludwiczak, dyr. Tow. Czytelni Ludowych.
Anna Szelągowska, prezes.
Helena Zaborowska, kierown. Działu Sztuki i Zdobnictwa.
Dr. Inż. Rudolf Wachsmann, gen. dyrektor.
Inż. Józef Dworzański, gen. dyr. Sp. Akc. „Giesche”.
Inż. Górn. Józef Kiedroń, gen. dyr. Zjedn. Górnośląsk. Hut Królewskiej i Laury, S. A., b. minister przem. i handlu.
Stefan Korzycki, dyr. Zw. Pol. Hut Żelaznych.
Dr. Gustaw Williger, gen. dyr. Kat. Sp. Akc. dla górnictwa i hutn., prezes Górnośl. Przem. Hut.
Dr. Paweł Geisenheimer, gen. dyr. Górnośl. Zw. Przem. Górniczo-Hutniczego.
Inż. Aleksander Ciszewski, gen. dyr. Zakładów Hohenlohego.
Stanisław Surzycki, prezes Centr. Zw. Polsk. Przem. Górn. Handlu i Finansów.
Inż. Witold Drozdowski, Huta Królewska i Laury.
Władysław Długosz, senator, ziemianin.
Emanuel Marcus, nac. dyrektor Fabryki Szkła S. A. „Zawiercie”, prezes Związku.
Kazimierz Kamiński, wiceprezes i właśc. Huty Szkła „Ozarów”.
Brunon Baliński, dyrektor Związku Hut Szklanych.
Dr. Inż. Adam Kręglewski, członek Zarządu Sp. Akc. H. Cegielski.
Inż. Stefan Przanowski, b. minister.
Inż. Wiesław Januszewski, inżynier.
Zygmunt Peszkowski, wiceprezes i dyr. Międzynarodowego Towarzystwa Budowy Okrętów i Maszyn, Stocznia Gdańska.
Prof. Maurycy Chorzewski, prof. W. S. H. Warszawa.
Leon Czarliński, Tow. Akc. „Unja”.
Laboratorium Maszynowe Politechniki, Lwów.

Mechaniczna Stacja Dośw. Politechniki, Lwów.
Państw. Stacja Geologiczna, Borysław.
Syndykat Przemysłu Naftowego, Lwów.
Wyd. Dwutygodnika „Przemysł Naftowy”, Lwów.
Inż. Stanisław Zaliński z F-y „Unja”.
Inż. M. Szniolis z Fabryki „Lubań”.
Dyrektor Seweryn Scholz z F-y Wielkopolska Garbarnia - Gniezno.
Prezes Bolesław Bystrzyński, Poznań.
Dyr. Piotr Lion z F-y Częstochowska Fabryka Kapeluszy.
Jakób Himmerfarb z F-y „Słoń”.
Zacharjasz Honigberg z F-y „Trokas”.
Dyr. Pawluk z F-y T. Krafft i Ska.
Adolf Kinman z F-y Warszawska Fabryka Guzików.
Dyr. Naczelny Halperin z F-y Pe-Pe-Ge.
Juljusz Triebe sen. z F-y Łódzka Fabryka Kapeluszy.
Adolf Delnitz z F-y Łódzka Fabryka Kapeluszy.
Karol Stryjeński, Kraków.
Inż. Melchior Nestorowicz, dyr. Dep. Min. Rob. Publicznych.
Inż. Zygmunt Okoniewski, dyr. S. A. Brown-Boveri.
Inż. Piotr Januszewski, inżynier.
Inż. Stefan Głowacki, inż. dypl., dyr. S. A. Hugger.
Dr. Tadeusz Drzażdżyński, dyr. Nacz. Org. Zjedn. Przem. i Roln. Zach. Polski.
Dr. Michał Sporny, dyr. T. A. „Akwa-wit”.
Józef Zychliński, ziemianin, prezydent Ziemstwa Kred.
Inż. Tadeusz Chrzyszcz, inż. techn. prof. U. P.
Inż. Gawlikowski, Państw. Instytut Eksport.
Inż. Władysław Bielicki, dyr. fabr. T. A. „Lubań”.
Norbert Fawłowski, dyr. fabr. T. A. „Lubań”.
Inż. Edmund Trepka, inż. chem. prof. dyr. Zw. Przem. Chem.
Janusz Kirchmeyer, dyr. Zw. Przem. Superfosfatowego.
Inż. Tadeusz Zamojski, inż. chem.
Inż. Leon Roniewicz, dyr. Biura Porad Rolnych.
Henryk Zak, właśc. Fabryki Perfum i Przetw. Chem.
Dr. Andrzej Rozmiarek, dyr. F-y Dr. Roman May.
Franciszek Maciejewski, dyr. Wielk. Fabr. Chem.
Dr. Józef Landau, prezes Zw. Przem. Chem.
Inż. Stanisław Szypowski, dyr. Zw. Przem. Garb.
Edward Pawłowski, dyr. Drukarni Polskiej, T. A.
Lucjan Hubert, prezes Zarz. Grupy.
Dr. Brunon Biedermann, prez. Zarządu Grupy Przem. Włókien.
Alfred Biedermann, prez. Centr. Zw. Polsk. Przem. Górn. Handlu i Finansów.
Dr. Marceł Barciński, dyr. Zw. Przem. Włók. w Państwie Polskiem.
Maksymilian Kernbaum, wiceprezes Związku.
Maurycy Poznański, prez. Centr. Zw. Polsk. Przem. Górn. Handlu i Finansów.
Henryk Grohman, prez. Centr. Zw. Polsk. Przem. Górn. Handlu i Finansów.
Maurycy Heilpern.
Feliks Krusche.
Krystyn Jan hr. Ostrowski, ziemianin, prezes Oddz. Lucko-Brzezińskiego.
Dr. Roger Battaglia, dyr. Zw. Przem. Konf. w Polsce.
Adolf Strassmann, prez. Komitet. Wyst. Zw. Przem. Konf.
Oskar Saenger, prez. Pabjanickiej Fabryki Papieru R. Saenger, S. A.
Henryk Steinhagen, nac. dyr. T. A. Steinhagen, Wehr i Ska.
Edward Kręglewski, Fabr. Książ Handlowych.
Kazimierz Drygas, przemysłowiec.
Inż. Bolesław Stan.
Stanisław Karpiński, prezes Banku Polskiego.
Władysław Mieczkowski, dyr. Banku Polskiego.
Dr. Tadeusz Brzeski, dyr. Banku Zw. Spółek Zarobkowych.

Zdzisław Frelich, dyr. Tow. Ubezp. „Przezorność”.
Franciszek Wieczorek, dyrektor Tow. Ubezpieczeń.
Karol Gliński, dyr. nac. Poznańsk.-Warsz. Banku Ubezpieczeń.
Teodor Prądzyński, gen. dyr. Tow. Ubezpieczeń „Vesta”.
Kazimierz Juszcak, syndyk Izby Rzemieślniczej.
Mianowski Jan, poseł.
Kazimierz Stark, repr. jubiler i złotnik.
Ludwik Miklaszewski, poseł.
Maksymilian Malinowski, poseł.
Czesław Młodzianowski, dyr. repres. Tow. Przem. Lud.
Inż. Karol Stryjeński, inżynier-arch.
Dr. Ludwik Dydyński, sanatorium, prezes Związku Uzdrowisk.
Juljusz Jewelowski, senator w. m. Gdańska.
Dr. inż. Ludwik Noe, dyr. Stoczni Gdańsk.
Prof. Helena Radlińska, prof. Studium Pracy Społ. Ośw. Wolnej Wszelchnicy.
Karol Sypniewski, cenzor Zw. Nar. Pol. w Ameryce.
Jan Romaszkiwicz, prez. Zw. Nar. Pol. w Ameryce.
Jan J. Olejniczak, prez. Zjedn. Pol. Rzymsko-Kat. w Ameryce.
Emilja Napieralska, prez. Zw. Polek w Ameryce.
Piotr Feliks, dyr. Gimnazj. Polsk.
Dr. Bartel, dyr. Komit. Wystaw. Polonji Węgierskiej na P. W. K.
Dyr. Henryk Opieński, prez. komitetu.
Tadeusz Hoinko, sekr. Am. Polsk. Izby Handlowej U. S. A.
Kazimierz Kowalski, sekr. Zw. Nar. Pol. w Ameryce U. S. A.
Dr. Sędziak.
Stefan hr. Łoś.
Inż. Kazimierz Brunak, Wiedeń.
Dr. Karol Bertoni, komisarz rządowy dla spraw PWK.
Inż. Wład. Przanowski, dyr. Min. W. R. i O. P.
Inż. Stanisław Widomski, Instytut Rob. Ręczn.
Eugenjusz Wcisło, Izba Przemysłowo-Handlowa, Bydgoszcz.
Antoni Repecko, radca przy Min. Skarbu.
Inż. Alfred Konopka, nac. wydz. w Min. Rob. Publ.
Józef Kożuchowski, dyr. Departamentu Min. P. i H.
Czesław Andrycz, radca Min. S. Z.
Władysław Sokolowski, ppłk. dypl. M. S. W.
Juljan Juski, M. S. W.
Dr. Kazimierz Rościszewski, Star. Wągrowiec.
Edward Ciborowski, nac. Wydz. Ekon. Finans. M. Ref. Roln.
Michał Jankowski, nac. Wydz. Min. Ref. Roln.
Władysław Kaźmierski, prez. Dyrekcji Poczty i Telegrafów.
Lucjan Jaxa-Malczewski, Min. Spraw. Wiedliwości.
Inż. Adam Tuz, Min. Komunikacji.
Inż. Piotr Międzyński, M. S. Wojsk.
Witold Tyrakowski.
Edward Giebartowski, Min. Pracy i O. P.
Inż. Aleksander Stein, Min. Przem. i Handl.
Prof. Wojciech Jastrzębowski, dyr. Dep. W. R. i O. P.
Inż. Marjan Pospieszalski, Starostwo Krajowe.
Inż. Nikodem Pajzderski, radca bud.
Władysław Marciniak, dyr. Ogrodów Miejskich.
Bolesław Wybieralski, wyższy radca krajowy, kier. Ubezp. Kraj.
Dr. Stanisław Pernaczyński, prezes Izby Handl. Przem.
Stanisław Maciejewski, dyr. Fabr. Szampana Georges Gelling T. A.
Inż. radca Kazimierz Ruciński, radca budowl. m. Poznań.
Radca Władysław Kultys, magistr. m. Poznań.
Inż. Paweł Nestrupke, dyr. P. K. E.
Dyr. Jan Szumański, M. B. K.
Radca Stanisław Podolka, magistrat radca miejski.
Inż. Tadeusz Ruge.
Inż. Antoni Dziurzyński, dyr. Gazowni Miejsk.
Inż. Antoni Kotowicz, dyr. Wodociągów Miejsk.
Inż. Jan Emil Wróbel, Gazownia Miejska.
Dyr. Adam Mizgalski, dyr. Policji Państw.
Inż. Stanisław Ruciński, prez. Dyr. Kolei Państw.
Dr. Joachim Namysł, Kurator Okr. Szkol. Poznańskiego.
Jan Polaszek, radca budownictwa.
Inż. Franciszek Rybicki, dyr. Kolei Państw.
Inż. Adam Zakrzewski.
Dr. Stanisław Kopczyński, dr. med. radca M. W. i O. P.

Zofja Nestrupke.
Kpt. dr. Alojzy Pawełek, Centr. Szk. Wojsk. Gimn.
Kpt. dr. Stanisław Konopka, Of. Szk. Sanitarna.
Kpt. Jan Baran, Państw. Urz. Wych. Fiz. i P. W.
Prof. Władysław Jarecki, Akad. Sztuk. Piękn.
Franciszek Siedlecki, artysta-malarz.
Mieczysław Treter, dziennikarz.
Dr. Konrad Kołczewski, adwokat-notariusz.
Jan Kilarski, dr. prof. dyr. wyższ. kursu naucz.
Inż. Eugenjusz Skibniewski, dyr. Wielk. Zw. dla Popierania Turyst.
Henryk Jackowski, artysta malarz.
Marcin Rożek, artysta-rzeźbiarz.
Stefan Cybichowski, inż. arch.
Tadeusz Gronowski, artysta-grafik.
Jan Aleksandrowicz, dyr. Men. Państw.
Dr. Aleksander Kreutz, dyr. Monop. Tyton.
Juljan Husarski, Monop. Tyton.
Bronisław Wyszyński, radca M. S. Z. Województwo Śląskie.
Starostwo Krajowe Poznańskie.
Stoleczne miasto Warszawa.
Miasto Łódź.
Miasto Poznań.
Miasto Kraków.
Biuro Rady Zjazdów Samorządu Ziemińskiego (Związek Sejmików Powiatowych Rzplitej Polskiej).
Starostwo Krajowe Pomorskie.
Miasto Wilno.
Miasto Częstochowa.
Miasto Sosnowiec.
Miasto Ołyka.
Miasto Katowice.
Miasto Toruń.
Miasto Włocławek.
Miasto Kalisz.
Miasto Rypiń.
Miasto Stanisławów.
Miasto Lwów.
Gmina Czarnocin.
Inż. Jan Zaus, Pol. Budowlana, Poznań.
C. Hartwig, Sp. Akc., Ekspedycja Towar.
Polska Sztuki Dekoracyjna, Warszawa.
Polski Związek Przemysłowców Metalowych, Warszawa.
Dyrekcja Państwowego Zakładu Zdrojowego w Busku.
Dyrekcja Państwowego Zakładu Zdrojowego w Krynicy.
Dyrekcja Państwowego Zakładu Zdrojowego w Ciechocinku.
Komisja Zdrojowa, Truskienniki.
Dyrekcja Zakładu Zdrojowo-Kąpielowego w Goczałkowicach.
Dyrekcja Zakładu Zdrojowo-Kąpielowego, Horyniec - Zdrój.
Dyrekcja Solanek Miejskich, Inowrocław.
Komisja Klimatyczna, Jaremcze.
Magistrat Kazimierza Dolnego.
Dyrekcja Zakładu Zdrojowego, Lubień Wielki.
Sp. Akc. „Zdroje Polskie” Morszyn-Warszawa.
Dyrekcja Zakładu Leczniczego i Zdrojowiska, Nałęczów.
Komisja Zdrojowa, Rabka.
Zakład Wód Mineralnych Siarczanych, Solec - Zdrój.
Dyrekcja Zakładu Zdrojowo-Kąpielowego, Szczawnica.
Naczelna Dyrekcja Zdrojów Truskawieckich.
Zarząd Uzdrowiska, Zakopane.
Dyrekcja Zakładu Zdrojowo-Kąpielowego, Zegiestów - Zdrój.
Komisja Klimatyczna Miasta - Uzdrowiska, Otwock.
Zarząd Kuracyjny, Kolibek - Orłowa.
Towarzystwo „Hel Kąpiele Morskie”, Sp. z o. o.
Wydział Kąpieliskowo-Turystyczny m. Gdyni.
„Borysław”, Sp. Akc. dla Meljoracji Wosku, Borysław.
„Galicia” Galicyjskie Towarzystwo Naftowe, Lwów.
J. K. Górski, Fabryka Świec, Lwów.
„Gwiazda” Fabryka Świec, Poznań.
„Gazolina”, Sp. Akc., Borysław.
„Limanowa” Tow. Naft., Borysław.
Małopolska Grupa Francuskiego Tow. Naft., Lwów.
„Polmin” Państw. Fabryka Olejów Mineralnych, Lwów.
„Polmet” Fabryka Lamp Naftowych, Lwów.
„Standard” Nobel w Polsce, Sp. Akc., Warszawa.
„Vacuum Oil Comp.”, Sp. Akc., Dzieńdzice.
Wielkopolska Spółka Naftowa, Poznań.
Bracia Wyszomirscy, Fabryka Lamp, Warszawa.
Izba Pracodawców w Borysławiu, Borysław.
Katedra Wiertnictwa Politechniki, Lwów.

Dyplom uznania otrzymali:

Klemens Leporowski, kupiec.
Inż. Kazimierz Grabowski, czł. Zarz. Polsko - Szwedzkiej Rozmn. Elit „Svalöf”.
Inż. Gumiński.
Dyr. Jakób Meysner, dyr. majątków. St. Medyński, dzierżawca maj.
Centr. Stacja Doświadczalna Jedwabnicza, Międzywódek p. Warszawą.
Wielk. Izba Rolnicza, Poznań.
Wielkopolskie Tow. Kółek Roln., Poznań.
Pomorska Izba Roln., Toruń.
Centralne Towarzystwo Kółek Rolniczych, Warszawa
Małopolskie Towarzystwo Rolnicze, Kraków.
Małopolskie Towarzystwo Rolnicze, Lwów.
Centralny Komitet Dla Spraw Hodowli Drobni, Warszawa.
Sekcja Centralna Dla Spraw Nasiennictwa, Warszawa.
Związek Roln. Zakładów Doświadczalnych, Warszawa.
Muzeum Rolnictwa i Przemysłu, Warszawa.
Tomasz Stryczyński, technik ogrodnicy.
Zygmunt Studziński, insp. hodowlany.
Wacław Swiniarski, insp. hodowlany.
Zygmunt Rusinek, poseł.
Dr. Władysław Dalbor.
Apolinary Jankowski, prezydent m. Inowrocławia.
Wacław Chowaniec, burmistrz m. Stanisławowa.
Mieczysław Szaarras, prezydent miasta Kalisza.
Inż. Witold Doliński, Mag. Warszawa.
Inż. Bogdan Raczkowski, Bydgoszcz.
Marjan inż. Sikorski, Katowice.
Edward Jeziński.
Edward Piątek, nac. dyr. „Książnicy Atlas”.
Szczepan Jeleński, inż. dyr. Księgarni i Drukarni Św. Wojciecha.
Dr. Maksymilian Hacıński, kier. Oddz. Oświaty Pozaszkolnej Kur. Okr. Szkolnego Poznań.
Halina Lebińska, przew. Wojew. Kom. Pracy Kobiet.
Inż. Jan Błitek, inżynier.

Dr. Kautzor, dyr. Związku Gór.-Hutniczego, Katowice.
Dr. Fryderyk Mathes, Górnośląski Związek Przemysłu Górniczo-Hutniczego.
Inż. Tadeusz Stadnikiewicz, starszy dyr. Górn.
Aleksander Zubr, Kraj. Tow. Naftowe.
Inż. Kazimierz Pichelski, inżynier górniczy, wicedyr. Zw. Przem. Metal.
Inż. Władysław Horodyński, Polski Związek Przemysłu Metalowego.
Zygmunt Breitenwald, Polski Związek Przemysłu Metalowego.
Inż. Zbigniew Arndt, sekretarz zarządu Zrzesz. Polskiego Przem. Lotniczego.
Inż. Witold Piński, wicepr. Izby Rzem.
Dr. Hipolit Liciński, dyr. cukrowni.
Inż. Grzegorz Zelechowski, przewodniczący Kl. Przemysłu Ceramicznego Szlachetnego.
Józef Bogumił Ćwikiel, M. R. P.
Konstanty Tymieniecki, dyr. zarządu Tow. Akcyjnego „Łazy”.
Wellmer, członek zarządu Lubońskiej Fabryki Drożdży.
Aleksander Grandkowski, prezes Zjednoczonych Młynów Handl.
Henryk Makowski, prezes Związku Wytwórní Owocowych.
Józef Stark, dyr. Lubońskiej Fabryki Drożdży.
Dr. Józef Degórski, dyrektor Fabryki Przetworów Kartoflanych.
Józef Komicz, prezes Zw. Fabr. Octu.
Wincenty Paetz, właśc. i dyr. fabryki octu.
M. Porowski, dyr. Sp. Producentów Krochmalu.
Lucjan Bogusławski, radca Izby Przemysłowo-Handlowej, prezes Związku Okr. Przem. Graficznego i Wydawniczego w Polsce.
Dr. Władysław Anczyc.
Leopold Wiśniewski, przewodniczący Gremium Właścicieli Drukarni.
K. Koźlik, dyrektor.
Aleksander Dąbrowski, naczelny dyrektor S. A. „Przemysł i Eksport Leśny”.
Franciszek Borsuk, redaktor czasopisma „Przemysł i Handel Drzewny”.
Inż. Jan Czerwiński, dyr. Spółki Akcyjnej „Podlaska Wytwórnia Samolotów”.
Edmund Węclawski, architekt.
Alojzy Wacka, major W. P.
Robert Geyer, Przem. Włókienniczy, Bielsko.
Karol Wilhelm Scheibler, dyrektor, Łódź.
Wilhelm Schön, dyr. Tow. Akc. C. G. Schön.
Kazimierz Poznański, dyr. i wiceprezes Zarządu Grupy 23.
Henryk Barciński, prezes.
Ryszard Bathelt, konsul.
Egon Scheibler.
Włodzimierz Schön, dyr. Tow. Akc. C. G. Schön.
Władysław Landsberg.
Karol Ender.
Juljusz Kindermann jun.
Robert Schweikert jun.
Stanisław Miodowicz, prezes Komitetu Wykonawczego Zarządu Grupy 24.
Franciszek Ziółkowski, naczelny dyr. Drukarni Św. Wojciecha.
Wacław Pastuszyński.
Marjan Ziółkowski.
Stefan Leporowski, kupiec.
Radca Władysław Przybylski, radca leśnictwa.
Prof. dr. Studniarski, prof. U. P.
Dr. Jerzy Szuman, inżynier.
Dyr. Wacław Zembal, dyr. Szk. Ogr.
Inż. Stefan Hozer, insp. Hodowli Wlkp. Izby Rolniczej.
Zygmunt Jasiński, insp. Hodowli Wlkp. Izby Rolniczej.
Inż. Zdzisław Zieliński, naczelnik Wydziału Nasiennego Wlkp. Izby Roln.
Dyr. Władysław Alkiewicz, dyr. Lasów Wlkp. Izby Roln.
Dr. Kazimierz Celichowski, dyr. Stacji Doświadczalnej.
Prof. dr. Franciszek Staff, dr. fil., członek Pol. Akad. Umiejętności.
Prez. Maurycy Trybalski, inż. agron.
Andrzej hr. Żółtowski, ziemianin.
Prez. Stanisław hr. Łącki, ziemianin.
Alfred Glockzin, właśc. dobr. ryc.
Konstanty Busch, dyr. firmy „Peiser Saabgesellschaft”.
Wiktor hr. Szoldrski, ziemianin.
Prof. dr. Bronisław Niklewski, dr. fil., prof. U. P.
Dr. Maksymilian Krygicz, radca Woj. i inspektor. weter.

Stefan Doerffer, dyr. majątków.
Por. Józef Bogdański, por. W. P.
Komisarz Grimm, kom. Pol. Państw.
Stefan Jeziński, kupiec.

Po odczytaniu odznaczeń P. W. K., p. naczelnik Sagajło z Ministerstwa Przemysłu i Handlu odczytał spis firm i osób, odznaczonych złotymi, srebrnymi i brązowymi medalami państwowymi. Spisu, obejmującego około 1000 pozycji, do tej pory nie posiadamy.

Zamknięcie Wystawy

Uroczyste zamknięcie Powszechnej Wystawy Krajowej nastąpi dziś, dnia 30 września o godzinie 18-tej w Westybulu reprezentacyjnym przy ulicy Bukowskiej.

Poniżej podajemy program uroczystości:

1. Feliks Nowowiejski: Finale z sonaty nr. VI: Improwizacja na temat „Bogarodzica” na organy solo z towarzyszeniem trąb (orkiestra Dyr. Kolejowej) — odegra kompozytor.
2. Przemówienie prezesa zarządu i naczelnego dyrektora Powszechnej Wystawy Krajowej P. dra Stanisława Wachowiaka, b. podsekretarza stanu, b. wojewody pomorskiego.
3. Przemówienie prezesa rady głównej Powszechnej Wystawy Krajowej, prezydenta st. m. Poznania p. Cyryla Ratajskiego, b. ministra spraw wewnętrznych.
4. Przemówienie komisarza Wystawy Krajowej p. dra Karola Bertoniego, ministra pełnomocnego.
5. Przemówienie p. ministra przemysłu i handlu, inż. Eugenjusza Kwiatkowskiego.
6. Zamknięcie Powszechnej Wystawy Krajowej przez p. prezesa rady ministrów prof. dra Kazimierza Świtalskiego.
7. Feliks Nowowiejski: Fragment z rapsodu „Bolesław Chrobry” na chór i organy — pod batutą kompozytora.
8. Hymn narodowy — wykona chór „Harmonji” pod batutą prof. Feliksa Nowowiejskiego.

BELGIJSKA SPÓŁKA AKCYJNA

SOCIÉTÉ INDUSTRIELLE ET COMMERCIALE DES ANCIENS ETABLISSEMENTS EMILE HAEBLER
TOWARZYSTWO AKCYJNE PRZEMYSŁOWE I HANDLOWE DAWNYCH PRZEDSIĘBIORSTW

EMILA HAEBLERA

ODDZIAŁY:

HUTA SZKLANA „KARA” = HUTA SZKLANA „HORTENSJA”
w PIOTRKOWIE TRYB. (bocznice własne).

Poleca łaskawej uwadze wyroby swych hut szklanych „Hortensja” i „Kara” w Piotrkowie Tryb., odznaczone najwyższymi nagrodami jak „Grand Prix” i „wielkie złote medale” na wystawach w Rzymie, w Liège i w Paryżu.

HUTA „HORTENSJA”

poleca:

szkło stołowe dmuchane i prasowane, szkło do oświetlenia elektrycznego, gazowego i naftowego, malowane, opalowe, trawione oraz kryształowe białe i dwuwarstwowe we wszelkich odmianach i gatunkach, począwszy od najprymitywniejszych do najwykwintniejszych, a także szkło apteczne, syfony do wód mineralnych, słoje do konfitur i konserw etc. etc.

Znak fabryczny zastrzeżony.

HUTA „KARA”

poleca:

szkło okienne we wszelkich grubościach, rozmiarach i gatunkach.

Znak fabryczny zastrzeżony.

Jakość i wykonanie pierwszorzędne. — Ceny umiarkowane. — Dostawa wprost z hut — hurtowa.

SKŁADY FABRYCZNE i PRZEDSTAWICIELSTWA:

w Bydgoszczy, Skład Fabr., ul. Królowej Jadwigi 6,
(obsługa Poznańskie i Pomorze)
w Łodzi, Skład Fabryczny, ul. Zachodnia 70,
w Radomiu, Skład Fabryczny, ul. Lubelska 11,
w Wilnie, Skład Fabryczny, ul. Bazylińska 6,

w Warszawie, J. P. Wiernik, ul. Zimna 5,
w Włocławku, A. Rojewski, ul. Kościuszki 13,
we Lwowie, B. Seidenfrau, gmach hr. Skarbka (pl. Gołuchowskich),
w Krakowie, Sz. Szwarz i H. D. Strykowski, ul. Dietłowska 93,
w Królewskiej Hucie, Hugo Goldberger, ul. Wolności 10,
w Gdańsku, Czarliński i Kochman, Hopfengasse 30. dw 2290

Na Powszechnej Wystawie Krajowej w Poznaniu wyroby nasze zostały odznaczone „WIELKIM ŻŁOTYM MEDALEM”.

**Ilustracja Poznańska
i Nowiny Sportowe**

tygodnik 8-stronny

bezpłatny

dodatek dla naszych abonentów

**Proces b. podprokuratora
M. Dembeckiego**

Badanie oskarżonego

W czwartym dniu procesu trybunał i prokurator badali podsądnego. Pytania zmierzały do wyjaśnienia właściwego celu wyjazdu oskarżonego do Zbąszynia, w jaki sposób dotarł do niego guldeny, gdzie je przechowywano do chwili wystąpienia, momentu lakowania koperty i t. d. Podsądny zaznacza, że do koperty sam prawdopodobnie włożył czystopis z pieniędzmi, był obecny przy jej zalakowaniu, poczem list polecił wystać przez sekretarjat do kancelarii cywilnej Prezyd. Rzplitej.

Po przerwie południowej, ponownie podjęto rozprawę, badając dalej o godzinie 16 oskarżonego.

Prok. Gardulski: Skoro oskarżony, jak z zeznań wynika, źle był usytuowany, to czemu jeżdżąc w urzędowych sprawach nie likwidował sobie 30 zł, które przecież mogły mieć pewien wpływ na budżet domowy?

Oskarżony: Dowiedziałem się, że na to nie było funduszu.

Prok. Gardulski: A w Gdańsku, czy oskarżony nie był w dancingach i na zabawach?

Oskarżony: Wiem skąd pochodziła ta wiadomość.

Pokurator: No, w każdym razie nie na skutek... fluidów.

Prokurator: Czy prawdą jest, że oskarżony robił adwokatowi Iżyckiemu propozycję nabycia jego kancelarii za 5 tys. dolarów?

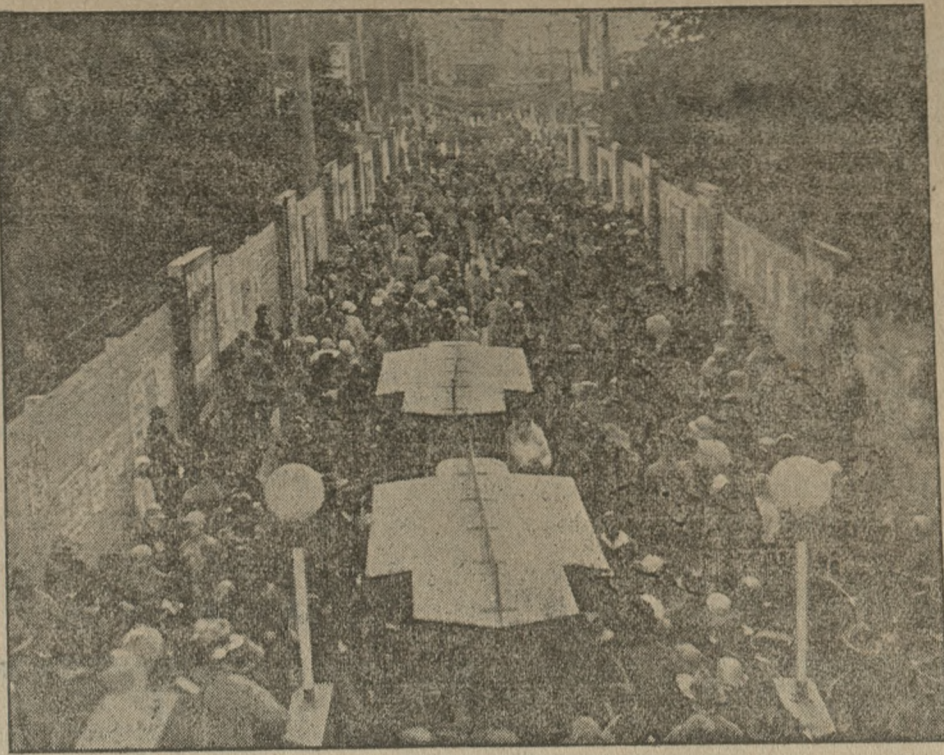
Oskarżony: Było to mówione tylko w żartach.

Wnioski obrony.

W dalszym ciągu przystąpiono do rozważania złożonych przez obronę 20 przeszło wniosków. Jeden z nich domaga się wezwania Glossa względnie przesłuchania go na miejscu (w Ameryce). Gloss ma rozprószyć przypuszczenie co do zarzutów podrobienia pisma kancelarii cywilnej Prezyd. Rzplitej i ma wyjaśnić czy więcej wpłynęło prośb o utaskawienie. Dalsze wnioski mówią o zbadaniu i zapoznaniu się z formularzami złożenia depozytów sądowych, z księgą listów tajnych z dowodem rejestru depozytów rzeczonych i t. d. Obrona prosi ponadto o wezwanie: św. Zasadniaka na okoliczność, kto wciągał do rejestru wyroki i, że aserwaty były przechowywane we wszystkich sekretarjatach prokuratury; mec. Ferstena celem potwierdzenia, że prok. Krynicki wspominał mu o doniesieniu, które wpłynęło, a mówiąc o przywłaszczeniu przez osk. aparatu fotograficznego, oraz św. dr. Mareckiego na okoliczność, że kwalifikację personalną udzielał mu prok. Krynicki dwa razy w roku. Świadek M. Trofimiuk powołany ma być na okoliczność, czy otrzymał 89 dolarów, sprzeniewierzenie których zarzuca podsądnemu akt oskarżenia; adwokat Fitzner ma zeznać, że oskarżony w żarcie proponował mec. Iżyckiemu kupna kancelarii, natomiast prokurator wzywa mec. Iżyckiego, by stwierdził, że rozmowa toczyła się na serio. Poza tem stawiono wnioski o powołanie p. prokuratora dr. Ostrowskiego, dr. Afendy i dr. Hassa z Tarnopola, ten ostatni na okoliczność, że oskarżony grając w karty, nie przegrywał znaczących sum rozmyślnie, oraz że sprawy Perczaka nie zataił lecz mówił o tem ze świadkiem.

O powołanie jasnowidza.

Sensację wywołało, gdy adw. Szurlej we wniosku swym powołuje głośnego „jasnowidza“, powagę w tym kierunku, inż. Osowieckiego na okoliczności czytelnikom już wiadome. obrońca mówi, że nie ma zamiaru przez powołanie inż. Osowieckiego robić z sali rozpraw sądowych Wesolego Miasteczka, lecz pragnie jedynie wyzyskać niezwykły talent człowieka,

Powszechna Wystawa Krajowa kończy się wspaniałym akordem. W dniu wczorajszym przy 120 tysiącach zwiedzających wpływy kas wynosiły 103.000 zł, przyczem przekroczone cyfrę 5-miljonów zwiedzających P. W. K. Dla porównania podajemy, że największe wpływy kasowe z wstępów były w dzień św. Piotra i Pawła i wynosiły 124 tys. złotych.

a tem samem przyczynić się do wykrycia prawdziwych sprawców; stwierdza, że jasnowidzenie jest dziś nauką poważną — talentem. Dlaczego więc nie można zużytkować czyjeś fenomenalne talenty? Skoro świadek Perczak mógł jako urzędnik śledczy wytropić przemytnika i znaleźć u niego 4 tys. guldenów, to czemuż inż. Osowiecki nie mógłby je odebrać dalszej osobie?

„To jest oczywiście wielka rzecz — mówi obrońca — czego się wymaga od sądu, bo tego jeszcze nie było. Ale należy się odnosić do człowieka nauki idącej w pewnym kierunku z powagą i dlatego proszę, by sąd wniosek ten uwzględnił.“

Odroczenie rozprawy do jutra.

Trybunał zastanowi się nad licznymi wnioskami przez cały dzień dzisiejszy i odpowie jutro przy wznowieniu rozprawy, która się rozpocznie o godz. 9. Jak z powyższego widać, niema widoków, żeby proces mógł się rychło zakończyć, zwłaszcza, gdyby sąd uwzględnił przedłożone wnioski. (z)

**Małżeństwa dziecięce
w Indiach**

Przed paroma dniami parlament indyjski uchwalił ustawę, zabraniającą wstępowanie w związki małżeńskie przed ukończeniem 14 lat dla kobiet i 18 lat dla mężczyzn. Ustawa ta, której konieczność od dawna podkreślana była zarówno przez władze brytyjskie, jak i oświecony odłam społeczeństwa hinduskiego, wywołana została ogromną liczbą tak zwanych małżeństw dziecięcych. Przedstawiona parlamentowi przez angielskiego sekretarza stanu dla Indji statystyka wskazywała, że w Indiach jest obecnie 110.684 mężów i 218.463 żon w wieku nieprzekraczającym — 5 lat pomiędzy piątym a dziesiątym rokiem życia jest 575.405 mężów i 2.016.687 żon, pomiędzy dziesiątym a piętnastym rokiem życia 2.334.066 mężów i 6.330.267 żon, nadto jest obecnie w Indiach ponad 400.000 dów, z których żadna nie liczy jeszcze 15 lat.

**Książę pruski
robotnikiem u Forda?**

W zakładach Forda w Buenos Aires pracuje jako mechanik nieśiaki Fryderyk Hohenzollern, książę pruski, swego czasu pretendent do tronu niemieckiego, a obecnie pretendent do majątku książęcego. Książę krwi otrzymuje za swą pracę wynagrodzenie w wysokości 2 dolarów 97 centów dziennie.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Sodalicja Marjańska Urzędników.** Miesięczne posiedzenie odbędzie się we wtorek, 1 października br. o godz. 19.30 w salce OO. Jezuitów przy ul. Szewskiej

— **Tow. Przemysłowców „Sobieski“.** Plenarne zebranie odbędzie się w środę, dnia 2. 10. o godz. 19 w dużej sali Domu Katolickiego na Śródcie. Na porządku obrad wykład oraz inne ważne sprawy.

— **Tow. Śpiewu „Halka“.** Zebranie plenarne odbędzie się w środę, dnia 2-go października br. o godz. 20 w lokalu posiedzeń p. Kasperkowej przy ul. Kraszewskiego 16

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Zielewicz 5 zł; — Władysław Jakś 5 zł; — Różynek 2 zł; — Z. K. 10 zł; — Z. F. 10 zł; — M. Garstecka w pewnej intencji 5 zł; — Antosikiewicz, Krotoszyn 10 zł; — Ziotecki Węgierskie, p. Pławie zamiast wieńca na trumnę ś. p. St. Brockerego ze Strumienia 30 zł; — Królikiewiczówna, Buk zamiast wieńca w drugą rocznicę śmierci ś. p. Janki Jorganówny 10 zł; — Edwardo wie Stabrowscy, Siekierki Wielkie zamiast wieńca na trumnę ś. p. Władysława Zielenieckiego 50 zł; — Edwardowie Stabrowscy, Siekierki Wielkie, zamiast wieńca na trumnę ś. p. Stanisława Brockerego 50 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 297 zł i 2 dol.

Na Fundusz Wyborezy: Dr. Stefan Piotrowski 25 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 110 zł.

**Kupujcie
najlepszą alpakę i platery
wyrobu
B-ci Henneberg
Warszawa.**
Do nabycia w pierwszorzędnym
magazynach. Pw 5726-62, 540

Mego kuzyna, lat 32, o prawym, idealnie wzniosłym charakterze, przystojnym, zamężnym, z wyższym wykształceniem, na wysokim poważnym stanowisku, wybitnie zdolnego organizatora i administratora, mieszkającego w stolicy, chciałbym zapoznać z odpowiednią pod każdym względem panną do lat 25, w celu matrymonjalnym; najchętniej z rodziny ziemianńskiej lub większych przemysłowców. Sprawę traktuję bardzo poważnie. Absolutną dyskrecję zapewniam słowem honoru. Pośrednictwo rodziny będzie bardzo mile widziane. Łaskawą korespondencję proszę adresować: Krynica - Zdrój, poste-restante Kettlich - Rayski. zw 19 262

KOMUNIKAT.

B6 w bokach i dolku podsercowym (gdzie schodzą się zebra) Pobołowania w watrobie. Skłonność do obstrukcji język obłożony Gorczy i niesmak w ustach Odbijanie Wzdęcia burzenie i kiszki Bóle zawroty głowy Podczarowanie Urwa ciemna i meina. Sa to początkowe objawy choroby watroby. Wskazane objawy kamieni żółciowych Podwójne objawy W dolku i watrobie silny ból, który się rozchodzi ku stronie tylniej w dół, krzyżu i sięga aż pod łopatkę. Wzdęcie brzucha rozsadzane żebem parcie na kieszce stolowa Niekiedy wymioty żółcią Zimne poty. Niekiedy żółtaczka Kuracja ziołami Cholekinaza nawiązuje od tej ciężkiej dokuczliwej choroby. Zioła Cholekinaza są do nabycia we wszystkich aptekach w składach aptecznych. Przy kupnie żądać przepisu użycia (wedł Dr. Niemcewskiego) Wyrób Laboratorium fizj. chemiczne „Cholekinaza“ Sp. z o o Warszawa Nowy Świat 5. Generalna reprezentacja w Stanach Zjedn. Ameryki Północ. i Kanadzie „IMICO“ Box 65 Stevens Point Wis. U. S. A. Pw 8971 62 311

Mydło Mixa
najlepsze
najczystsze

Na pierwszej P. W. K.
wyroby nasze odznaczone zostały
Wielkim Złotym Medalem
BRACIA DAWIDOWSCY S. A.
Poznań, ul. Gwarna 17. Pw 5725-40,9
Wysyłka wszelkich wyrobów odwrotnie.

ZŁOTY MEDAL
za wysoki gatunek czekolady i karmelków otrzymała na Powszechnej Wystawie Krajowej firma
Fuchs

Dnia 29 b. m. rano o godz. 4,45 zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, najtroskliwszy i kochający tatuś, syn, brat, zięć, szwagier i wujek, ś. p.

Ludwik Prusinkiewicz

przeżywszy lat 40. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 2 października o godz. 4 po południu z domu żałoby na cmentarz przy ul. Bukowskiej. Msza św. w czwartek, 3. X. o godz. 9,30 w kościele św. Marcina.

W ciężkim nieutulonym smutku pogrążona
żona z dziećmi i rodzina.

Poznań, Skarbowa 18, II. p.

Zakład pogrzebowy „Bracia Nowak”, pl. Nowomiejski 10, tel. 1046.

zw 19297

Dnia 30 września r. b., zasnęła w Bogu, opatrzona kilkakrotnie Sakramentami św., po długiej i ciężkiej chorobie, nasza najdroższa matka, babka i moja ukochana siostra, ś. p.

z Rólskich

Pelagja Zielewiczowa

Eksportacja zwłok do kościoła w Szczepanowie odbędzie się w czwartek, o godzinie 11 rano, poczem nabożeństwo żałobne i spuszczenie zwłok do grobu. Wieczny odpoczynek racz Jej dać, Pani!

W imieniu ciężko strapionej rodziny

ks. Michał Rólski.

Szczepanowo, 30 września 1929.

Powózki oczekiwać będą na dworcu w Barcinie o godzinie 10.

dw 2331

Dnia 30 września 1929 r., o godz. 5,30 rano zasnął w Bogu, po długich i ciężkich, cierpliwie znoszonych cierpieniach, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., nasz najukochańszy i nigdy niezapomniany syn, brat, szwagier, wuj i siostrzeniec, ś. p.

Marjan Kaczmarek

przeżywszy lat 26.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 3 października o godz. 4 po południu z kostnicy Szpitala we Wrześni, o czym donoszą wszystkim Krewnym i Znajomym

w ciężkim smutku pogrążeni

rodzice, rodzeństwo i rodzina.

nw 4135

Września, Inowrocław, Gniezno, Poznań, Kowanówko, Międzychód.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Za wszystkie dowody współczucia i za tak liczny udział w pogrzebie, ś. p.

Michała Dolaty

który zginął śmiercią skrytobójców, składa: Przewielebnemu Duchowieństwu, Ks. prob. Mroczkowskiemu za tak wspaniałą mowę nad grobem. Władzom Wojewódzkim, Powiatowym i Miejskim, Kolegom tragicznie zmarłego, Szanownemu Obywatelstwu i Stowarzyszeniom, serdeczne

Bóg zapłać!

Swarzędz, 30. 9. 1929.

Rodzina.

W sobotę, 28 września 1929 r., zmarł po krótkich i ciężkich cierpieniach, ś. p.

zw 19 288

Jakób Klawitter

werkmistrz działu ślusarskiego „Studjum”
S. A. Samolot.

W Zmarłym straciliśmy jednego z najlepszych i najgorliwszych współpracowników.
Cześć Jego pamięci!

Związek Zawodowych Pracowników Lotnictwa w Polsce
S. A. Samolot koło L. O. P. P.

Obiady

na maśle wydaje,
ceny przystępne.

Nowy Rynek 14-15
parter, lewo.

dw 2819

Kucharka

osoba pierwszorzędna, z dobrymi świadectwami (specjalność zimny bufet) do śniadalni potrzebna zaraz.

Kubiernia CRISIAL, Gwarna 20.
zw 19280

Dnia 28 września 1929 r. zmarła, opatrzona Sakramentami św., po długich i ciężkich cierpieniach, nasza ukochana bratowa i ciocia, ś. p.

z Koteckich
Michalina Kulkowa

przeżywszy lat 75. Pogrzeb odbędzie się w środę, 2 października, o godz. 4 po południu, z domu żałoby, Poznań, Bydgoska 2, o czym zawiadamia wszystkich Krewnych i Znajomych

zw 19287

w ciężkim smutku pogrążona

rodzina.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

W sobotę, dnia 28 b. m., zmarł po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy syn i brat, wujek i kuzyn, ś. p. zw 19 290

Jakób Klawitter

przeżywszy lat 27. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 1 października o godzinie 5,30 po południu, z kostnicy cmentarza św. Marcina na Górczynie, o czym zawiadamiają

w ciężkim smutku pogrążeni
matka i siostra.

Poznań, ul. 27 Grudnia 20.

Wczoraj o godzinie 12,20 w nocy zasnął w Bogu, zaopatrzony Sakramentami św., w 80-tym roku życia, nasz najdroższy ojciec, ś. p.

Wawrzyniec Miśkiewicz

o czym donosi Krewnym i Znajomym

w nieutulonym smutku pogrążeni

syn i synowa.

Eksportacja z domu do kościoła parafjalnego w Poniecu i nabożeństwo żałobne odbędzie się w środę, 2 października, o godz. 10-tej przed południem, poczem nastąpi złożenie zwłok na wieczny spoczynek na cmentarzu parafjalnym.

Poznań, Poniec, dnia 30 września 1929 r.

zw 19 286

Dnia 29 września 1929, zasnęła w Bogu nagle, nasza najukochańsza matka, teściowa, babcia i moja najlepsza pani, ś. p. zw 19 296

Gabryela z Sikorskich Stefańska

w 55 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w środę, 2 października r. b. po poł., o godz. 3,30, z kaplicy cmentarnej w Górczynie.

W głębokim smutku pogrążeni
synowie, synowe, wnuczki i wielna służa.

Poznań, 30. 9. 1929.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Zakład pogrzebowy „Bracia Nowak”, Pl. Nowomiejski 10, tel. 1046.

Dnia 28 września r. b., zmarł długoletni pracownik naszej instytucji, ś. p. dw 2328

Antoni Czarnolewski

Zmarły, przez swą pilność i sumienność pozostawił u przełożonych i u współpracowników jak najlepszą pamięć.

Zarząd

Ubezpieczalni Krajowej w Poznaniu.

Dziś w nocy zmarł w sędziwym wieku, ś. p.

Wawrzyniec Miśkiewicz

długoletni były Skarbnik i współzałożyciel tutejszego Banku Ludowego.

Zmarły był nawskroś gorliwym i obowiązkowym pracownikiem i obywatelem miasta naszego.

Zasługi Jego pozostaną nam na zawsze w pamięci.

Zarząd, Rada Nadzorcza Banku Ludowego w Poniecu.

Poniec, dnia 29. 9. 1929.

dw 2324

W czwartą bolesną rocznicę śmierci, ś. p.

Heleny Józwiakowej

odbędzie się

zw 19 276

msze św.

za spój Jej duszy, w środę, dnia 2 października, w kaplicy św. Jadwigi, ul. Skarbowska 7, o godz. 8 w kościele parafjalnym w Puszczykowie, o godz. 8,30.

Puszczykówko.

Stanisław Józwiak.

Wróciłem

Z. T. Żebrowski

dypl. specj. kosmetyki

dw 2851

przyjmę od godz. 8,30 - 1 i 2,30 do 7,30

ul. Piekary 5, tel. 25-91

„IRNIS“ INSTITUT DE BEAUTE

Powróciłem

Dr. Grabowski

Choroby nosa, gardła i ucha.

św. Marcin 6.

Telef. 12-28.

Dnia 29 września 1929 zmarł, ś. p.

Wawrzyniec Miśkiewicz

Ś. p. Zmarły był członkiem Zarządu naszej Spółdzielni od jej założenia. W ś. p. Zmarłym straciliśmy cennego i życzliwego współpracownika.

Rolnik w Poniecu

Spółdzielnia rolniczo-handlowa z odpow. ogr.

Zarząd i Rada Nadzorcza.

dw 2325

Dn. 1. X. 29 r. godz. 20,15 (8,15 wieczorem)

Pożegnalny koncert

Orkiestry Reprezentac. 36 pp. L. A.

w Westybulu Reprezentacyjnym P. W. K.

Bilety po 1 zł i 50 gr.

zw 19285

Po ciężkich cierpieniach, zasnął w Bogu nasz troskliwy, ukochany
ojciec, teść i dziadek

Adolf Jaehn

przeżywszy lat 70.

W imieniu pozostałych
Friedrich Jaehn
Wilhelmshaven, obecnie Srem.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 3 października, o godz. 3
po południu, z domu żałoby.
Srem, dnia 29 września 1929 r.
Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Eleganckie Kapelusze Damskie

Piłśniowe, Filcowe, Włochate poleca
Poznań, T. LUDWIG, ulica Szkolna 9.

Pw 5485-B*,185

LECZNICA OCZNA

w Poznaniu przy Al. Marcinkowskiego 17
obecnie przyjmuje chorych pryw. w d. powszed.
od 10,30—3 30, 4—5,30.

Prof. Dr. Stasiński

przyjmuje osobiście od 3,30—5,30 w sobotę od 12—2.

Oryginały
Juliusza Kossaka,
okazyjnie do nabycia.
Informacje:
Odskok 3
zwp 19154

**FIRANKI
KAPY
DYWANY**

B. Głowacki
POZNAN,
Stary Rynek 97.

Handel surowców

z składnicą jest natychmiast na sprzedaż. Ko-
rzystne położenie. Zgłoszenia pod zw 19289

Dynamówkę

używana 65-220 volt. 6-12
amper. do 1500 obrotów kupię.
Oferty Kurjer zw 19281

Niezwykła Okazja! Perskie Dywany!

Okazyjnie zakupioną partję Prawdziwych Perskich Dywanów

polecam po następujących niskich cenach:

Taebris	349×311 cm	zł 2 100,—
Schiras	378×245 "	" 1 365,—
Kirman	354×271 "	" 3 640,—
Sumakh	300×225 "	" 1 380,—
Kurdystan	390×185 "	" 1 050,—
Taebris nieb.	300×216 "	" 1 620,—
Bochara	353×211 "	" 2 240,—
Kaschkai	298×206 "	" 1 260,—
China	445×246 "	" 2 660,—
Taebris	375×261 "	" 2 520,—
Turkmeński	435×230 "	" 2 530,—
Afghan	330×230 "	" 2 100,—
China	375×305 "	" 4 060,—

Powyższe ceny przedstawiają połowę
dzisiejszych cen rynkowych. Dywany
te są pierwszorzędnej jakości i w do-
brym stanie.

Prócz powyższych wielkich dywa-
nów polecam większą ilość perskich
pomostów po cenach również nieby-
wale niskich.

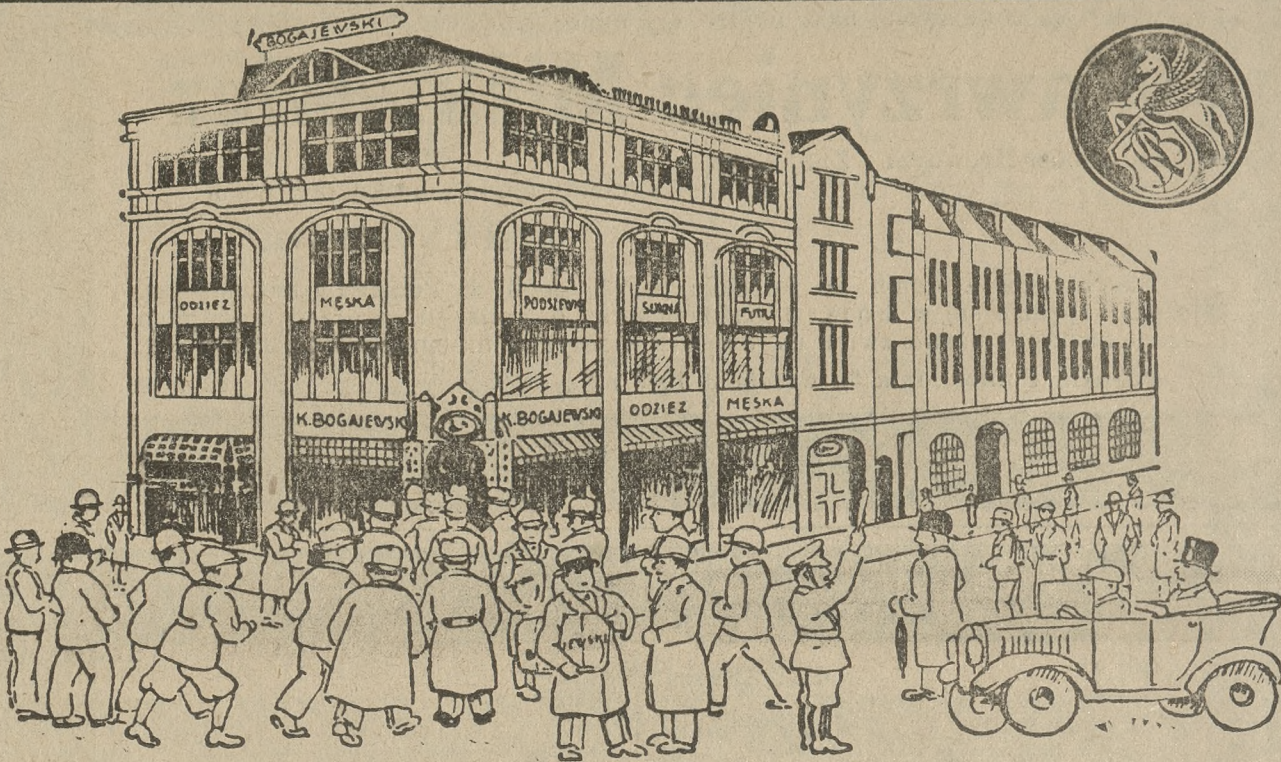
Pw 5638-39,237

**Centrala Dywanów
KAZIMIERZ KUŻAJ**

ul. 27 Grudnia 9.

Największy specjalny magazyn
w Poznaniu.

Rok założenia 1896.

Dziś już wszystkim wiadomo,

że nowootwarte Magazyny K. Bogajewskiego są najkorzystniejszym źródłem
zakupu Odzieży na nadechodzący okres jesienno-zimowy. — Liczni przechodnie
z zainteresowaniem oglądają ostatnie kreacje w oknach wystawowych.

Konfekcja męska

Płaszczki jesienne
i zimowe.

Futra

Ubrania wieczorowe,
wizytowe i sportowe,
jupy, kurtki.

Konfekcja chłopięca

Płaszczki jesienne
i zimowe z obsadą fu-
trzaną.

Ubranka,
mundurki.

Sukna i podszewki

Ostatnie nowości pier-
wszorzędnych fabryk kra-
jowych na płaszcze
i ubrania.

Specjalny dział miarowy pod kierownictwem wybitnych sił fachowych.

Zwiedzenie magazynów i pokaz towaru nie obowiązuje do kupna.

K. BOGAJEWSKI

Mech. Fabryka i Magazyny Odzieży Męskiej i Chłopięcej, sukna i podszewek.
Tel. 20-05. Poznań, St. Rynek 77 (naprzeciw odwachu). Tel. 20-05.

PŁASZCZE ZIMOWE

Damskie

Podłotkowe

Dziewczęce

Najnowsze fasony desenia, wybór olbrzymi, ceny bez-
konkurencyjne, poleca gotowe, wykonuje miarowe
podług najnowszych żurnali

Wkp. Fabryka Konfekcji Damskiej

Józef Szuster — Poznań,
Stary Rynek 76, I. piętro.

Hurt naprzeciw Głównego Odwachu. Detal

z.w 19252/8

MEBLE

Jadalnie, Gabinety męskie, Salony,
Sypialki i Klubowe garnitury

poleca w pierwszorzędnym wykonaniu od 1-10-go 10% rabatu.
Dogodne warunki.

W. KALISKI, Fabryka Mebli - Poznań,
ul. 27 Grudnia 14.

Pw 5735-40,17

<table border="1"> <tr><td>Dzielnice</td><td>XIII</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>Plac</td><td>XII</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>Stacje</td><td>XI</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> </table>	Dzielnice	XIII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	Plac	XII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	Stacje	XI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	<table border="1"> <tr><td>Dzielnice</td><td>XIII</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>Plac</td><td>XII</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>Stacje</td><td>XI</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> </table>	Dzielnice	XIII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	Plac	XII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	Stacje	XI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	<table border="1"> <tr><td>Dzielnice</td><td>XIII</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>Plac</td><td>XII</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>Stacje</td><td>XI</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> </table>	Dzielnice	XIII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	Plac	XII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	Stacje	XI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	<table border="1"> <tr><td>Dzielnice</td><td>XIII</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>Plac</td><td>XII</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> <tr><td>Stacje</td><td>XI</td><td>1</td><td>2</td><td>3</td><td>4</td><td>5</td><td>6</td><td>7</td><td>8</td><td>9</td><td>10</td><td>11</td><td>12</td><td>13</td><td>14</td><td>15</td><td>16</td><td>17</td><td>18</td><td>19</td><td>20</td><td>21</td><td>22</td><td>23</td><td>24</td><td>25</td><td>26</td><td>27</td><td>28</td><td>29</td><td>30</td></tr> </table>	Dzielnice	XIII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	Plac	XII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	Stacje	XI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Dzielnice	XIII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Plac	XII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Stacje	XI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Dzielnice	XIII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Plac	XII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Stacje	XI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Dzielnice	XIII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Plac	XII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Stacje	XI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Dzielnice	XIII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Plac	XII	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				
Stacje	XI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																				

53769 Kinoteatr „APOLLO” w Białymstoku **53769** Kontrola

III miejsce **III** miejsce

Bilet należy zachować i okazać na żądanie kontroli.

Drukarnia Polska S.A. Poznań.

53770 Kinoteatr „APOLLO” **53770** Kontrola

04876 Konto nr. _____ czek nr. _____

Komunalna Kasa
powiatu ostrowskiego — w

raczej wypłacić za ten czek z funduszu moich _____

lub okazicielowi _____

złotych _____

Data _____ dnia _____ 19__

53773 Kinoteatr w Białymstoku **53773** Kontrola

III miejsce **III** miejsce

Bilet należy zachować i okazać na żądanie kontroli.

Drukarnia Polska S.A. Poznań.

Autokomunikacja Sp. z o.o.

Kwit bagażowy № 15897

Opłata _____

Pasażer jadący autobusem opłaca:

od 15 do 30 kg _____

od 30 do 50 kg _____

Bagaż przewożony i przewoźnik odpowiedzialny za bezpieczeństwo pasażera — za zaginięcie bagażu nie odpowiadają.

Drukarnia Polska S.A. Poznań.

KONUMIKACJA AUTOBUSOWA

Przedpłata _____

O. K. A. № 06997

Konduktor _____

Kontroler _____

Dni 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

O. K. A. Yon. A. Osobny Dział

Tel. 230

50 gr

Drukarnia Polska Spółka Akcyjna w Poznaniu św. Marcin 70

wykonuje masowo na rotacyjnych maszynach-automatach skomplikowane druki z numeracjami, perforacjami etc. precyzyjnie

Jeden milion biletów tramwajowych w czterech godzinach.

Tschuschke Babin

000024 Tschuschke Babin

000023 Tschuschke Babin

000022 Tschuschke Babin

000021 Tschuschke Babin

000020 Tschuschke Babin

000019 Tschuschke Babin

700000 Poznańska Kolej Elektryczna

SWIEŻY TATRZARSKI

03661 **03662** **03663** **03664** **03665** **03666**

Najwyższe odznaczenie z P. W. K.

w dziale konserw otrzymały wyroby fabryki konserw

PUDLISZKI

i to

WIELKI ZŁOTY MEDAL

MAJĘTNOŚĆ PUDLISZKI

p. Krobia
właśc. Stanisław Fenrych

dw 2293

LOSY

do I. Klasy Polskiej Loterii Państwowej są do nabycia w kolekturze mojej.

Spróbuj szczęścia u mnie, a fortuna ci się uśmiechnie.
Pocztą załatwiam odwrotnie. — Żadna loteria nie daje tyle uciechowej gwarancji i ogromnych szans, co Polska Loteria Klasowa.

STEFAN CENTOWSKI, Poznań

Telefon 24-94 Aleje Marcinkowskiego 5. P. K. O. 203.154

FUTRA

w solidnym dobrem wykonaniu, skóry futrzane, błamy, wydry w wielkim wyborze po cenach najniższych. Futra podług miary oraz modernizacje i reparacje wykonuje szybko i tanio

Tel. 59-50 **Edmund Olejniczak** Tel. 59-50

Magazyn Futer i Zakład Kuśnierski rw 7066

POZNAŃ, ulica Wodna nr. 28, narożnik Starego Rynku.

Proszę dokładnie zważać na firmę.

Śliczne biura frontowe

I. piętro Plac Wolności,

tania dzierżawa, oddamy 1 października lub 1 listopada poważnemu przedsiębiorstwu. Na anonimowe zapytania lub pośredników nie odpowiadamy. Zgłoszenia uprasza się do Biura Ogłoszeń „Par“, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 39,164

Pp 5646-89,164

Wyciąć Schować

Prawdziwy aparat do prania „KOMPRESOR“
Wstrzeżać się naśladownictw i tanich aparatów!!!

Cena zł 60 „Niema już żadnego prania“

5 lat gwarancji.
Prosimy przynieść ze sobą brudną bieliznę, która po 5 minutach zwracamy szybko wypraną

Tak mówią jednogłośnie wszyscy, którzy już używają od kilku miesięcy nasz PRAWDZIWY aparat do prania „KOMPRESOR“. Aparat jest CAŁKOWICIE z metalu i NIGDY NIE rdzewieje. NIE jest pokryty płótnem i NIE zawiera części aluminiowych gdyż jedno lub drugie jest w użyciu niepraktyczne i szkodliwe. Przed nabyciem jakiegokolwiek bądź aparatu do prania prosimy osobliście się przekonać, gdyż nasze pełne powodzenia bezpłatne pokazy, odbywają się TYLKO przy ul. WIELKIEJ nr. 4/5 we WTORKI, ŚRODY i PIĄTKI o godz. 5-ej w języku polskim i o godz. 8-ej w języku niemieckim. Prospektu na żądanie. Za zaliczkę zł 2,50 drożej. Agencji poszukiwani. „KOMPRESOR“. Poznań, ul. Wielka nr. 4/5. dw 19 278

Parowa Pralnia „POLONIA“
ul. Grunwaldzka 18
przyjmuje
bieliznę do prania i prasowania

Wykonanie szybkie i staranne.
Na życzenie odbiór i dostawa w dom.

Telefon 77-54
Kw 925

Poszukujemy zaraz
ekspedjentki
do oddziału pończoch,
ekspedjentki
do oddziału robótek i wełny,
młodszeo dekoratora.

Reflektujemy tylko na siły samodzielne z długoletnią praktyką. Zgłoszenia możliwie osobiste.

Dom Konfekcyjny T. z o. p. Król-Huta
ul Wolności 25 dw 2327

Wypożyczalnia książek
bogato zaopatrzona we wszelkie nowości beletrystyczne i naukowe.
Dla dzieci i młodzieży wielki wybór zastosowany do wieku i rozwoju.
Pomoce szkolne. — Otwarte cały dzień bez przerwy.
B-cia NITECCY, ul. Ślusarska 7
(między Woźną i Wodną). Pw 5727/40,12

HEMOROIDY!
CZOPKI MEMOROIDALNE GÅSECKIEGO
VARICOL
(z KOGUTKIEM)

USUWAJĄ BÓL, KRZWAWIENIE, SWĘDZENIE, PIECZENIE, ZMNIEJSZAJĄ GUZY (ŻYLAKI).
ŻĄDKAJE ORYGINALNYCH CZOPKÓW „VARICOL“ z PLOMBĄ.

Ubikacje
nadające się na warsztaty i magazyny, z bocznica kolejową, w centrum miasta, od 1. 10. r. b., do wynajęcia. Deierling i S-ka, Poznań, Składowa 4. Pw 5616-39,212

Generalne Przedstawicielstwo
z prawem wyłącznej sprzedaży odstępuje się na woj. poznańskie lub całą Polskę, jednego nowego opatentowanego artykułu domowego. Każda gospodyni jest kupująca. Światowy szlagier. Reflekt. z kapitałem od 5—15 tys. mogą się zgłosić.
zw 19 283

Hotel „Britania“ — Grabowski
od 10—114—6.

Patentowanego
artykułu budowlanego przedstawicielstwo oddam na Poznań i województwo. Warszawa, N. Świat 42, m. 5a. zw 19 277

Przeciw chudości
używać należy naszego wypróbowanego od lat prozku odżywczego „PLENUSAN“. W krótkim czasie znaczny przyrost wagi, kwitnący wygląd i pełne kształty ciała. Wzmacnia również krew i nerwy. Polecany przez lekarzy i profesorów. 1 pudełko 6.— zł; 3 pudełko 15.— zł. Przy zaplacie zgóry wysyłka franco. Pw 3247 0,110

DR. GEBHARD & SP., — GDAŃSK, ODDZ. 153a.

Przedstawiciel
w celu wprowadzenia nowoczesnego skróconego systemu buchalterji, poszukiwany.
Reflektant powinien być bilansistą. Pożądane jest również ustosunkowanie w sferach handlowych.
Zgłoszenia pod: „WPF. 106“ do Tow. Rekl. Międz. g. r. Rudolf Mosse, Warszawa, Marszałkowska 124.

Rutynowany dekorator
do dekoracji 11 okien, umięjący modnie dekorować wielkie okna, potrzebny zaraz ewentualnie później. Do zgłoszeń prosimy dołączyć odpisy świadectw i fotografię oraz podać wymagania co do pensji. W. Korzeniewski Tow. Akc., Grudziądz (Pomorze) dw 2326

Kierownik administracyjny
większego przedsiębiorstwa przemysłowego, Wielkopolań, ze studjami ekonomicznymi, młody, zdolny organizator i korespondent, władający językami: polskim, francuskim, niemieckim, przyjmie posadę równorzędną. Łaskawe zgłoszenia pod „Samodzielny“ do Biura Ogłoszeń Stattera, Kraków, Rynek 8
nw 4131

Dyrektor największej w Polsce, pierwszorzędnej, parowej fabryki fortepianów i pianin pod firmą:

ARNOLD FIBIGER, Kalisz, ul. Szopena 9,

p. Edwin Fibiger, skonstruował i zbudował w swej fabryce

pierwszy polski fortepian koncertowy

za co Firma powyższa została odznaczona na P. W. K.

WIELKIM ŻŁOTYM MEDALEM

Instrumenty od najtańszych do luksusowych. Na zamówienie wykonanie w wszystkich stylach i kolorach. Chlubne świadectwa i opinie znanych artystów — muzyków.

BARDZO WAŻNE: Ponieważ istnieje firma o podobnym brzmieniu, z którą nie mamy nic wspólnego, prosimy dla uniknięcia pomyłek dokładnie adresować: **ARNOLD Fibiger, Kalisz, ul. Szopena 9.** dw 2302

Przedstawicielstwo: Władysław Kwiatkowski, skład fortepianów, Poznań, Gwarna 13.

1929-1930

JESIEŃ-ZIMA

NOWOŚCI

KAPELUSZE
KOSZULE
KRAWATY
PULOWERY

Władysław HAHN

Poznań, Stary Rynek 58

Pw 5601-39.190

SENSACJĄ PEWUKI

były

po raz pierwszy w Europie wprowadzone niezawodne kosmetyki haremowe t. zw.

TAJEMNICE WSCHODU

Bezpłatne pouczenia metod potęgowania urody przesyła Reprezentacja F-y „ORLENT“, Poznań, Stawna 8. zw 19252

Potrzebny zaraz

ekspedjent - dekorator

Oferty uprasza tylko piśmiennie, z odpisem świadectw, refer. fotogr., oraz żądaną pensją. zw 19 294

N. POTOCKI

Magazyn wykwintnych artykułów męskich

Poznań, plac Wolności 10.

Podróżującego

dobrze zaprowadzonego u kupców w branży kolonialnej na Pomorzu, poszukuje zaraz zaprowadzona palarnia kawy. Zgłoszenia piśmiennie z podaniem referencji i świadectw do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 19 279

Daniel rogacz

poszukiwany do natychmiastowego kupna. Zgłoszenia Zakłady Hohenlohego-Hohenloherke, Welnowice (G. Śl.). gw 2330

Karol Goepfert

Najlepszy filcowy kapelusz

Wyroby firmy powyższej odznaczone zostały na P.W.K. dw 2332

WIELKIM ŻŁOTYM MEDALEM

roważnie przedsiębiorstwo handlowe poszukuje sumiennego

magazyniera

ze znajomością wszelkich manipulacji ekspedycyjnych i celnych

rutynowanego kantorzysty-korespondenta

z inicjatywą w organizacji, propagandzie i dobrym stylem korespondencyjnym.

Branża przemysłu rolniczego. Szczegółowe zgłoszenia z odpisami świadectw i podaniem referencji skierować do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zp 19 273

Samodzielna saldokontystka i maszynistka

z polskim i niemieckim potrzebna zaraz. Oferty z życiorysem do „KARPATY“, Grudziądz, Stara 10. zp 19275

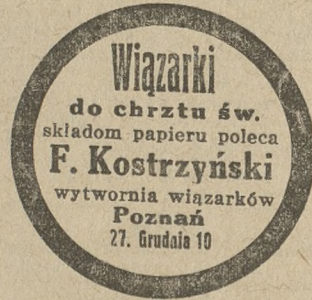
UDZIAŁ

bardzo solidnego przedsiębiorstwa, które posiada własną realność, odstąpi się dzielnemu fachowcowi ślusarzowi lub mechanikowi.

Zgłoszenia uprasza się tylko od ułożonych ludzi, którzy mogą się wykazać dotychczasową owocną działalnością, posiadających najmniej 15 tys. zł gotówki. Oferty do eksp. Kurjera Poznańskiego pod zw 19 292

Poszukujemy na wyjazd do Warszawy biegłej **stenografistki-maszynistki**

z dokładną znajomością języka polskiego, niemieckiego i możl. francuskiego. Zgłoszenia firma Austro Daimler, ul. Dąbrowskiego 7 — 1 i 2 października od godziny 5-6. Pw 5 10,19

Wiązarki
do chrztu św.
składom papieru poleca
F. Kostrzyński
wytwórnia wiązarków
Poznań
27. Grudnia 10
Pw 5 611-39.210

Willa

z powodu wyjazdu z Poznania na Pomorze, jest od 1. X 1929 r. wolna, o 10 pokojach, kuchnia, łazienka, piwnice, garaż, ogród owocowy na sprzedaż na dogodnych warunkach, lub też powaznym reflektantom do **wydzierżawienia**. Łaskawe zgłoszenia osobiste, lub telefonicznie przyjmuje włącznie do 3. X. 1929. Wyspiańskiego nr. 23, telef. 61-52. zw 19284

OBWIESZCZENIE
W naszym rejestrze handlowym A — zapisano dziś pod nr. 343, przy firmie Dom Handlowy Argrarja, Kowalczyk i Szymczak w Rawiczu, że firma wygasła. Rawicz, dnia 19 października 1928. nw 3486

50.000 zł

włożę do przedsiębiorstwa tylko dobrze prosperującego jako wspólnik czynny ewentualnie cichy. Warunek: pożądane małżeństwo z córką właściciela przedsiębiorstwa do lat 25. Pośrednictwo rodziców mile widziane. — Zgłoszenia do Kurjera Poznańsk. pod zw 19291

Kilimy

K. Kużaj

27 Grudnia 9

K. K.

P.

Tartak dwutrakowy

w dobrym stanie, w małym mieście wojew. Poznańskiego na przejściu granicznym do Niemiec przy stacji kolejowej, w pośród obszernych lasów prywatnych i państwowych, dobra możliwość przecierania na cudzy rachunek, jest pod dogodnymi warunkami zaraz do wydzierżawienia lub sprzedania. Ponieważ w miejscu i okolicy niema przedsiębiorstwa budowlanego, dla budowniczego dobry był zapewniony. Zgłoszenia skierować pod zw 19 207 do eksped. Kurjera Poznańskiego.

Kupimy szafę żelazną

ogniotrwałą, używaną w dobrym stanie. Oferty z podaniem rozmiaru wewnątrz i ceny upraszamy skierować do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod dw 2314

Majętn. Raszewy, p. Żerków

sprzeda na rzeź

80 tustych kur.

jw 2721-22

Kawaler

lat 39, katolik, z lepszej rodziny, przystojny, inteligentny, z kilka tys. gotówki, z zawodu urzędnik gospodarczy, poszukuje znajomości pani od 25-35 lat, inteligentnej i zamężnej w celu ożenku. Najchętniej ożeniłbym się z właścicielką dużego gospodarstwa lub dobrze prosperującego handlu. Panie o podobnych zaletach i serio myślcie, racza łask. oferty nadesłać do Kurjera Poznańskiego pod zw 19 224 najchętniej z fotografią. Anonimy do kosza, dyskrekcja zapewniona słowem honoru, pośrednictwo rodziny mile widziane.

Sąd Powiatowy.

28 WOLNE MIEJSCA

Dla naszego młyna pszennego i żytniego poszukujemy zaraz lub od 1 listopada...
Dziewczyna uczciwa potrzebna zaraz. Gwarania 18. III. lewo. zdw 57 062

Inteligentna panna z dobrym niemieckim poszukuje posady do dzieci bez spania. Oferty Kurjer zdw 56 518
Palacz na centralne ogrzewanie i domowa robota szuka posady (uczniwy i samotny). Oferty Kurjer zdw 56 585

Panienska poszukuje posady od 15. 10. najchętniej w Cukierni. Oferty Kurjer zdw 57 297
Służąca poszukuje posady od 15. 10. najchętniej w Cukierni. Oferty Kurjer zdw 57 297

Urzednik gospod. ewentl. pisarz, kasjer z 6 let. praktyka, szkola roln., poszukuje posady zaraz lub pózniej. Zgloszenia Urbański, Grabianiec pow. Kępno Wielkp. zdw 56 339
Jazzbandzista skrzypek wołny. Oferty pod „Muzyk”. Zieliński, Bydgoszcz, Szczecińska 9. zdw 56 346

Wychowawczyni reblanka poszukuje posady do dzieci od lat 3-8 zna robotki coskolwiek muzyki. Łaskawe zgloszenia Kurjer zdw 57 028
Panienska lat 15. uczciwa, umiejaca dobrze liczyc poszukuje posady w skladzie jakiegokolwiek branzy Miejscowosc obojetna. Zgloszenia Kurjer zdw 57 027

Angielka udziela gruntownie lekcji. Kurjer zdw 56 651
Francuskiego łatwa metoda, uczy tanio, rutynowana. Dziatynskich 8, III, lewo. zdw 56 885
Tani kurs tańców Opalińskiego Początek 1 października ul. Mielżyńskiego 1. II. wpisy 6.30-9 Panowie do skompletowania kursu mile widziani. zdw 56 905

25 MUZYKA
Lekcyj gry na fortepianie udziela tania nauczycielka dipl. Waly Jagiello 20, III. ptr. na lewo. zdw 57 077
Orkiestra trio lub kwartet pierwszorzedna potrzebna zaraz. Restauracja Europa, ul. Marszałka Focha 4. zdw 57 088

27 SZUKA PRACY
Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie druczonych
Wychowawczyni z bardzo dobrym francuskim i szcieniem szuka posady od 1. 10. może także wyręczyć anią domu Proszę jaknajprzejrz. Oferty Kurjer zdw 57 015

Inteligentny młody człowiek, posiadający roczną praktykę bankową i biurową poszukuje posady książkowego kom. biurowego, magazyniera, podróżniczego lub t. p. Posiada świadectwa i dobre referencje. Posadę może przyjąć natychmiast wzgl. od 15. 11. rb Oferty Kurjer Poznański zdw 57 016

